

REGOLAMENT (UE) Nru 650/2012 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tal-4 ta' Lulju 2012

dwar il-ġurizdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonossiment u l-infurzar ta' deċiżjonijiet u l-aċċettazzjoni u l-infurzar ta' strumenti awtentiċi fil-qasam tas-suċċessjonijiet u dwar il-holqien ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 81(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw l-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura legiżlativa ordinarja ⁽²⁾,

Billi:

- (1) L-Unjoni għandha l-ghan illi żżomm u tiżviluppa spazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja li fih jiġi żgurati il-moviment liberu tal-persuni. Sabiex dan l-isparju jiġi stabbilit gradwalment, l-Unjoni għandha tadotta miżuri relatati mal-koperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili li għandhom implikazzjonijiet transkonfinali, partikolarment meta meħtieġa għall-funzjonament tajjeb tas-suq intern.
- (2) Skont il-punt (c) tal-Artikolu 81(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, tali miżuri jistgħu jinkludu miżuri mmirati biex jiżguraw il-kompatibbiltà tar-regoli applikabbli fl-Istati Membri fil-qasam tal-kunflitti tal-liġijiet u tal-ġurizdizzjoni.
- (3) Waqt il-laqgħa tiegħu f'Tampere fil-15 u s-16 ta' Ottubru 1999, il-Kunsill Ewropew approva l-prinċipju tar-rikonossiment reċiproku tas-sentenzi u ta' deċiżjonijiet oħra ta' awtoritajiet ġudizzjarji bħala s-sisien tal-koperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili u stieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni sabiex jadottaw programm ta' miżuri sabiex jiġi implimentat dan il-prinċipju.
- (4) Programm ta' miżuri dwar l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' rikonossiment reċiproku tad-deċiżjonijiet

fil-qasam ċivili u kummerċjali ⁽³⁾, komuni għall-Kummissjoni u għall-Kunsill, ġie adottat fit-30 ta' Novembru 2000. Dak il-programm jidentifika l-miżuri dwar l-armonizzazzjoni tar-regoli ta' kunflitti ta' liġijiet bħala miżuri li jiffaċilitaw ir-rikonossiment reċiproku tad-deċiżjonijiet u jipprevedi t-thejjija ta' strument fil-qasam tat-testamenti u s-suċċessjoni.

- (5) Il-Kunsill Ewropew, waqt il-laqgħa tiegħu li saret fi Brussell fl-4 u l-5 ta' Novembru 2004, adotta programm ġdid, imsejjah "Il-Programm tal-Aja: it-tishih tal-libertà, tas-sigurtà u tal-ġustizzja fl-Unjoni Ewropea" ⁽⁴⁾. Dak il-programm jenfasizza l-htieġa li jiġi adottat strument fil-qasam tas-suċċessjoni li jitratta, b'mod partikolari, il-kwistjonijiet tal-kunflitti tal-liġijiet, il-ġurizdizzjoni, ir-rikonossiment reċiproku u l-infurzar ta' deċiżjonijiet fil-qasam tas-suċċessjoni u ċ-ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni.
- (6) Fil-laqgħa tiegħu fi Brussell fl-10 u l-11 ta' Diċembru 2009 l-Kunsill Ewropew adotta programm pluriennali ġdid imsejjah "Il-Programm ta' Stokkolma — Ewropa miftuħa u sigura għas-servizz u l-protezzjoni taċ-ċittadini" ⁽⁵⁾. F'dak il-programm il-Kunsill Ewropew qies li r-rikonossiment reċiproku għandu jiġi estenzjali oqsma li għadhom mhumiex koperti, iżda li huma essenzjali għall-hajja ta' kuljum, bħala eżempju, is-suċċessjoni u t-testamenti, filwaqt li qies is-sistemi legali tal-Istati Membri, inkluż l-ordni pubbliku ("ordre public"), u t-tradizzjonijiet nazzjonali f'dan il-qasam.
- (7) Hemm lok li jiġi ffaċilitat it-thaddim tajjeb tas-suq intern billi jitnehhew l-ostakoli għall-moviment liberu ta' persuni li llum il-ġurnata jiġu affaċċjati b'diffikultajiet biex jimplimentaw id-drittijiet tagħhom fil-kuntest ta' suċċessjoni li għandha implikazzjonijiet transkonfinali. Fiz-żona Ewropea tal-ġustizzja, iċ-ċittadini għandhom ikunu fil-pożizzjoni li jorganizzaw is-suċċessjoni tagħhom bil-quddiem. Id-drittijiet tal-werrieta u l-legatarji, tal-persuni l-oħra qrib tad-deċedut kif ukoll tal-kredituri tas-suċċessjoni għandhom ikunu garantiti b'mod effettiv.
- (8) Sabiex jintlaħqu dawk l-għanijiet, dan ir-Regolament għandu jiġbor flimkien id-dispożizzjonijiet dwar il-ġurizdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonossiment, jew, skont il-każ, l-aċċettazzjoni, l-infurzabbiltà u l-infurzar tad-deċiżjonijiet, strumenti awtentiċi u tranżazzjonijiet ġudizzjarji u dwar il-holqien ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni.

⁽¹⁾ ĠU C 44, 11.2.2011, p. 148.

⁽²⁾ Il-Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-13 ta' Marzu 2012 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u d-Deċiżjoni tal-Kunsill tas-7 ta' Ġunju 2012.

⁽³⁾ ĠU C 12, 15.1.2001, p. 1.

⁽⁴⁾ ĠU C 53, 3.3.2005, p. 1.

⁽⁵⁾ ĠU C 115, 4.5.2010, p. 1.

- (9) Il-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament għandu jstendi għall-aspetti kollha tal-liġi ċivili tas-suċċessjoni għall-patrimonju ta' persuna deċeduta, jiġifieri kull forma ta' trasferiment ta' assi, drittijiet u obbligi minhabba mewt, sew jekk permezz ta' trasferiment volontarju taht trasferiment *causa mortis*, jew trasferiment permezz ta' suċċessjoni *ab intestato*.
- (10) Dan ir-Regolament ma għandux japplika għal kwistjonijiet ta' dhul, u lanqas għal kwistjonijiet amministrattivi ta' natura ta' dritt pubbliku. Għandha għalhekk tkun il-liġi nazzjonali li tiddetermina, pereżempju, kif għandhom jiġu kkalkulati u mħallsa t-taxxi u responsabilitajiet oħrajn ta' natura ta' dritt pubbliku, sew jekk ikunu taxxi pagabbli mid-deċedut fil-hin tal-mewt kif ukoll kwalunkwe tip ta' taxa relatata mas-suċċessjoni li trid tithallas mill-patrimonju jew il-benefiċjarji. Għandha tkun ukoll il-liġi nazzjonali li tiddetermina jekk ir-rilaxx ta' proprjetà ta' suċċessjoni lill-benefiċjarji skont dan ir-Regolament jew l-elenkar ta' proprjetà ta' suċċessjoni f'reġistru jistgħux isiru suġġetti għall-hlas ta' taxxi.
- (11) Dan ir-Regolament ma għandux japplika għal oqsma tal-liġi ċivili għajr is-suċċessjoni. Għal finijiet ta' ċarezza, għadd ta' kwistjonijiet li jistgħu jitqiesu li għandhom rabta ma' kwistjonijiet ta' suċċessjoni għandhom jiġu esplicitament esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.
- (12) Għalhekk, dan ir-Regolament ma għandux japplika għal kwistjonijiet relatati ma' sistemi ta' proprjetà matrimonjali, li jinkludu kuntratti ta' żwieġ kif huma magħrufin fxi sistemi legali sal-punt li tali kuntratti ma jittrattawx kwistjonijiet ta' suċċessjoni, u s-sistemi ta' proprjetà ta' relazzjonijiet meqjusin li għandhom effetti komparabbli maż-żwieġ. L-awtoritajiet li jittrattaw suċċessjoni speċifika skont dan ir-Regolament għandhom madankollu, skont is-sitwazzjoni, jiehdu kont tal-istralċ tas-sistema ta' proprjetà matrimonjali jew sistema simili ta' proprjetà tad-deċedut meta jiddeterminaw il-patrimonju tad-deċedut u l-ishma rispettivi tal-benefiċjarji.
- (13) Kwistjonijiet relatati mal-holqien, l-amministrazzjoni u x-xoljiment ta' trusts għandhom ukoll jiġu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Dan ma għandux jinftehem bhala esklużjoni ġenerali ta' trusts. Fejn trust tinholq taht testment jew taht statut b'konnessjoni mas-suċċessjoni *ab intestato*, il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni skont dan ir-Regolament għandha tapplika fir-rigward tad-devoluzzjoni tal-assi u d-determinazzjoni tal-benefiċjarji.
- (14) Drittijiet ta' proprjetà, interessi u assi mahluqa jew ittrasferiti b'modi oħra għajr is-suċċessjoni, bhala eżempju, permezz ta' donazzjonijiet, għandhom ikunu esklużi wkoll mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Madankollu, għandha tkun il-liġi speċifikata minn dan ir-Regolament bhala l-liġi applikabbli għas-suċċessjoni li tiddetermina jekk donazzjonijiet jew forom oħra ta' trasferimenti *inter vivos* li jirriżultaw fi dritt *in rem* qabel il-mewt għandhomx jagħtu lok għal restituzzjoni jew tehid f'kunsiderazzjoni għall-finijiet ta' kalkolu tal-ishma tal-benefiċjarji skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni.
- (15) Dan ir-Regolament għandu jippermetti l-holqien jew it-trasferiment permezz tas-suċċessjoni ta' dritt fil-proprjetà immobbli jew mobbli kif previst fil-liġi applikabbli għas-suċċessjoni. Madankollu dan ma għandux jaffettwa l-għadd limitat ("*numerus clausus*") tad-drittijiet reali magħrufa fid-dritt nazzjonali ta' xi Stati Membri. Stat Membru ma għandux jintalab jirrikonoxxi dritt *in rem* relatat ma' proprjetà li tinsab f'dak l-Istat Membru jekk id-dritt *in rem* ikkonċernat ma jkunx magħruf fil-liġi tiegħu.
- (16) Madankollu, biex il-benefiċjarji jithallew igawdu fi Stat Membru iehor id-drittijiet li nholqu jew ġew trasferiti lillhom permezz tas-suċċessjoni, dan ir-Regolament għandu jipprevedi l-adattament ta' dritt *in rem* mhux magħruf għall-eqreb dritt *in rem* ekwivalenti skont il-liġi ta' dak l-Istat Membru l-iehor. Fil-kuntest ta' tali adattament għandu jittiehed kont tal-għanijiet u l-interessi mwettqin bid-dritt *in rem* speċifiku u l-effetti marbutin miegħu. Għall-finijiet li jiġi ddeterminat l-eqreb dritt *in rem* nazzjonali ekwivalenti, l-awtoritajiet jew il-persuni kompetenti tal-Istat li l-liġi tiegħu tkun applikata għas-suċċessjoni jistgħu jiġu kkuntattati biex tinkiseb aktar informazzjoni dwar in-natura u l-effetti tad-dritt. Għal dak l-għan, jistgħu jintużaw in-netwerks eżistenti fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili u kummerċjali kif ukoll kwalunkwe mezz disponibbli iehor li jiffacilita l-fehim tal-liġi barranija.
- (17) L-adattament ta' drittijiet reali mhux magħrufa kif ipprovdut b'mod esplicitu f'dan ir-Regolament ma għandux jipprekludi forom oħrajn ta' adattament fil-kuntest tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.
- (18) Ir-rekwiziti għar-reġistrazzjoni f'reġistru ta' dritt fi proprjetà immobbli jew mobbli għandhom jiġu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Għalhekk għandha tkun il-liġi tal-Istat Membru li fih jinżamm ir-reġistru (għal proprjetà immobbli, il-*lex rei sitae*) li tiddetermina taht liema kondizzjonijiet legali u kif għandha ssir ir-reġistrazzjoni u liema awtoritajiet, bhala reġistri tal-artijiet jew in-nutara, huma responsabbli li jivverifikaw li jiġu sodisfatti r-rekwiziti kollha u li d-dokumentazzjoni pprezentata jew stabbilita tkun biżżejjed jew li jkun fiha l-informazzjoni neċessarja. B'mod partikolari, l-awtoritajiet jistgħu jikkontrollaw li d-dritt tad-deċedut għall-proprjetà tas-suċċessjoni msemmija fid-dokument ipprezentat għar-reġistrazzjoni huwa dritt li huwa rreġistrat bhala tali fir-reġistru jew li huwa muri mod iehor skont il-liġi tal-Istat Membru li fih jinżamm ir-reġistru. Sabiex ma jiġux irduppjati dokumenti, l-awtoritajiet tar-reġistrazzjoni għandhom jaċċettaw tali dokumenti mfasslin fi Stat Membru iehor mill-awtoritajiet kompetenti li ċ-ċirkolazzjoni tagħhom hija pprovduta f'dan ir-Regolament. B'mod partikolari, iċ-Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni maħrug skont dan ir-Regolament għandu jikkostitwixxi dokument validu għar-reġistrar ta' proprjetà ta' suċċessjoni f'reġistru ta' Stat

- Membru. Dan ma għandux jipprekludi l-awtoritajiet involuti fir-reġistrazzjoni milli jitolbu lill-persuna li tkun qed tapplika għar-reġistrazzjoni biex tipprovdi tali informazzjoni addizzjonali jew tipprezenta tali dokumenti addizzjonali kif mehtieg skont il-liġi tal-Istat Membru li fih jinżamm ir-reġistru, bħala eżempju, informazzjoni jew dokumenti relatati mal-ħlas ta' dħul. L-awtorità kompetenti tista' tindika lill-persuna li tkun qed tapplika għar-reġistrazzjoni kif tista' tiġi pprovduta l-informazzjoni jew id-dokumenti nieqsa.
- (19) L-effetti tar-reġistrar ta' dritt f'reġistru għandhom wkoll jiġu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Għalhekk għandha tkun il-liġi tal-Istat Membru li fih jinżamm ir-reġistru li tiddetermina jekk fil-fatt ir-reġistrar huwiex, bħala eżempju, dikjaratorju jew konstitutiv. B'hekk, fejn bħala eżempju, l-akkwist ta' dritt fi proprjetà immobbli jehtieg li jiġi rreġistrat f'reġistru skont il-liġi tal-Istat Membru li fih jinżamm ir-reġistru sabiex jiġi żgurat l-effett *erga omnes* tar-reġistri jew biex jiġu protetti t-tranżazzjonijiet legali, il-mument ta' tali akkwist għandu jiġi rregolat mil-liġi ta' dak l-Istat Membru.
- (20) Dan ir-Regolament għandu jirrispetta s-sistemi differenti biex jiġu ttrattati kwistjonijiet ta' suċċessjoni applikati fl-Istati Membri. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament it-terminu "qorti" għandu għalhekk jingħata tifsira wiesgħa sabiex ikopri mhux biss il-qrati fil-veru sens tal-kelma, li jeżerċitaw funzjonijiet ġudizzjarji, iżda wkoll in-nutara jew l-uffiċċji tar-reġistru f'xi Stati Membri li, f'ċerti kwistjonijiet ta' suċċessjoni, jeżerċitaw funzjonijiet ġudizzjarji bħal qrati, u n-nutara u l-professjonisti legali li, f'xi Stati Membri, jeżerċitaw funzjonijiet ġudizzjarji f'suċċessjoni speċifika permezz tad-delega tas-setgħa minn qorti. Il-qrati kollha kif iddefiniti f'dan ir-Regolament għandhom ikunu marbutin bir-regoli tal-ġuriżdizzjoni msemmijin f'dan ir-Regolament. Kuntrarjament, it-terminu "qorti" ma għandux ikopri l-awtoritajiet mhux ġudizzjarji ta' Stat Membru bis-setgħa skont il-liġi nazzjonali li jitt-rattaw kwistjonijiet ta' suċċessjoni, bħan-nutara fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri fejn, bħal ma ssoġu jkun il-każ, huma ma jkunux qed jeżerċitaw funzjonijiet ġudizzjarji.
- (21) Dan ir-Regolament għandu jippermetti lin-nutara kollha li għandhom kompetenza fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni fl-Istati Membri biex jeżerċitaw tali kompetenza. Jekk in-nutara fi Stat Membru partikolari jkunux marbutin bir-regoli ta' ġuriżdizzjoni msemmijin f'dan ir-Regolament, għandu jiddependi minn jekk humiex koperti mit-terminu "qorti" għall-finijiet ta' dan ir-Regolament.
- (22) L-atti mahruġin min-nutara fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni fl-Istati Membri għandhom jiċċirkolaw skont dan ir-Regolament. Meta n-nutara jeżerċitaw funzjonijiet ġudizzjarji huma marbutin mir-regoli ta' ġuriżdizzjoni, u d-deċiżjonijiet li jagħtu għandhom jiċċirkolaw skont id-dispożizzjonijiet dwar ir-rikonossiment, l-infurzabbiltà u l-infurzar ta' deċiżjonijiet. Meta n-nutara ma jeżerċitaw funzjonijiet ġudizzjarji, mhumiex marbutin mir-regoli ta' ġuriżdizzjoni, u l-istrumenti awtentici li huma johorġu għandhom jiċċirkolaw skont id-dispożizzjonijiet dwar strumenti awtentici.
- (23) Minhabba l-mobbiltà taċ-ċittadini li qed tiżdied u sabiex tkun żgurata l-amministrazzjoni tajba tal-ġustizzja fl-Unjoni u jkun żgurat li jeżisti fattur ġenwin ta' konnessjoni bejn is-suċċessjoni u l-Istat Membru li fih hija eżerċitata l-ġuriżdizzjoni, dan ir-Regolament għandu jipprovdli li l-fattur ta' konnessjoni ġenerali għall-finijiet li jiġu determinati kemm il-ġuriżdizzjoni kif ukoll il-liġi applikabbli għandu jkun ir-residenza abitwali tad-deċedut fil-mument tal-mewt. Sabiex tiġi ddeterminata r-residenza abitwali, l-awtorità li tkun qed tittratta s-suċċessjoni għandha ttwettaq valutazzjoni ġenerali taċ-ċirkostanzi tal-hajja tad-deċedut fis-snin qabel mewtu u fil-mument ta' mewtu, filwaqt li tiehu kont tal-elementi fattwali rilevanti kollha, b'mod partikolari t-tul ta' żmien u r-regolarità tal-preżenza tad-deċedut fl-Istat ikkonċernat kif ukoll il-kondizzjonijiet u r-raġunijiet għal dik il-preżenza. Ir-residenza abitwali hekk determinata għandha tiżvela rabta stabbli u mill-qrib mal-Istat ikkonċernat b'kont mehud tal-ghanijiet speċifiċi ta' dan ir-Regolament.
- (24) F'xi każijiet, id-determinazzjoni tar-residenza abitwali tad-deċedut tista' tkun kumplessa. Każ bħal dan jista' jirriżulta, b'mod partikolari, fejn id-deċedut għal raġunijiet professjonali jew ekonomiċi jkun mar jgħix barra biex jaħdem hemm, xi drabi għal żmien twil, iżda jkun żamm rabta stabbli u mill-qrib mal-Istat tal-orġini tiegħu. F'każ bħal dan, id-deċedut, skont iċ-ċirkostanzi tal-każ, jista' jitqies bħala wiehed li għad għandu r-residenza abitwali tiegħu fl-Istat ta' orġini tiegħu li fih kien jinsab iċ-ċentru ta' interess tal-familja tiegħu u tal-hajja soċjali tiegħu. Jistgħu jirriżultaw każijiet kumplessi ohra meta d-deċedut ikun għex f'diversi Stati alternattivament jew ikun vjaġġa minn Stat għall-iehor mingħajr ma jkun issetilja b'mod permanenti f'xi wiehed minnhom. Jekk id-deċedut kien ċittadin ta' wiehed minn daww l-Istati jew kellu l-beni ewlenin tiegħu kollha f'wiehed minn daww l-Istati, iċ-ċittadinanza tiegħu jew il-post ta' daww il-beni jista' jkun fattur speċjali fil-valutazzjoni ġenerali taċ-ċirkostanzi fattwali kollha.
- (25) Fir-rigward tad-determinazzjoni tal-liġi applikabbli għas-suċċessjoni l-awtorità li tkun qed tittratta s-suċċessjoni tista', f'każijiet eċċezzjonali — fejn, bħala eżempju, id-deċedut ikun mar jgħix fl-Istat tar-residenza abitwali tiegħu pjuttost recentement qabel il-mewt tiegħu u ċ-ċirkostanzi kollha tal-każ juru li hu kien manifestament aktar marbut mill-qrib ma' Stat ieħor — tasal għall-konkluzjoni li l-liġi applikabbli għas-suċċessjoni ma għandhiex tkun il-liġi tal-Istat tar-residenza abitwali tad-deċedut iżda pjuttost il-liġi tal-Istat li d-deċedut kien manifestament aktar marbut miegħu. Madankollu, l-eqreb rabta manifesta ma għandhiex tiġi invokata bħala fattur ta' konnessjoni sussidjarju kull darba li d-determinazzjoni tar-residenza abitwali tad-deċedut fil-mument tal-mewt tixhed kumplessità.

- (26) Xejn f'dan ir-Regolament ma ghandu jzomm qorti milli tapplika mekkaniżmi mahsuba biex jindirizzaw l-evazzjoni tal-liġi, bhal "fraude à la loi" fil-kuntest tad-dritt internazzjonali privat.
- (27) Ir-regoli ta' dan ir-Regolament huma mfassla sabiex jiżguraw li l-awtorità li tkun qed tittratta s-suċċessjoni, fil-biċċa l-kbira tas-sitwazzjonijiet, tapplika l-liġi tagħha proprja. Għalhekk dan ir-Regolament jipprevedi serje ta' mekkaniżmi li jidhlu fis-sehh meta d-deċedut ikun għażel bhala l-liġi li tirregola s-suċċessjoni tiegħu l-liġi ta' Stat Membru li kien ċittadin tiegħu.
- (28) Wiehed minn dawn il-mekkanizmi għandu jkun li l-partijiet ikkonċernati ikunu jistgħu jikkonkludu ftehim dwar l-għażla tal-qorti favur il-qrati tal-Istat Membru tal-liġi magħżula. Dan ikollu jiġi determinat fuq bażi ta' każ b'każ, u jiddependi b'mod partikolari mill-kwistjoni koperta mill-għażla ta' ftehim tal-qorti, jekk il-ftehim ikollux jiġi konkluz bejn il-partijiet kollha kkonċernati mis-suċċessjoni jew jekk xi whud minnhom jistgħux jaqblu li jressqu kwistjoni speċifika quddiem il-qorti magħżula f'sitwazzjoni fejn id-deċiżjoni minn dik il-qorti dwar dik il-kwistjoni ma taffettwax id-drittijiet tal-partijiet l-oħrajn għas-suċċessjoni.
- (29) Jekk procedimenti dwar suċċessjoni jinfethu minn qorti *ex officio*, kif huwa l-każ f'ċerti Stati Membri, dik il-qorti għandha tagħlaq il-proċedimenti jekk il-partijiet jaqblu li jsovvu l-kwistjoni dwar is-suċċessjoni b'mod amikevoli barra l-qorti fl-Istat Membru tal-liġi magħżula. Fejn ma jinfethux procedimenti dwar suċċessjoni minn qorti *ex officio*, dan ir-Regolament ma għandux jimpedixxi lill-partijiet milli jsovvu l-kwistjoni dwar is-suċċessjoni b'mod amikevoli barra l-qorti, bhal bhala eżempju, quddiem nutar, fi Stat Membru tal-għażla tagħhom, fejn dan ikun possibbli skont il-liġi ta' dak l-Istat Membru. Dan għandu jkun il-każ anki jekk il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni ma tkunx il-liġi ta' dan l-Istat Membru.
- (30) Sabiex ikun żgurat li l-qrati tal-Istati Membri kollha jkunu jistgħu, għall-istess raġunijiet, jeżerċitaw ġurisdizzjoni fir-rigward tas-suċċessjoni ta' persuni b'residenza mhux abitwali fi Stat Membru fil-mument tal-mewt, dan ir-Regolament għandu jelenka b'mod eżawrjenti, f'ordni ġerarkika, ir-raġunijiet li għalihom tista' tiġi eżerċitata tali ġurisdizzjoni sussidjarja.
- (31) Sabiex ikun hemm rimedju, partikolarment għal sitwazzjonijiet ta' każda ta' ġustizzja, dan ir-Regolament għandu jipprevedi *forum necessitatis* li jippermetti qorti ta' Stat Membru, fuq bażi eċċezzjonali, tiegħu deċiżjonijiet dwar suċċessjoni li tkun konnessa mill-qrib ma' Stat terz. Tali bażi eċċezzjonali tista' titqies li teżisti meta l-proċedimenti jkunu impossibbli fl-Istat terz ikkonċernat, bhala eżempju, minhabba gwerra ċivili, jew meta ma jstax ikun raġonevolment mistenni li benefiċjarju jibda jew iwettaq
- proċedimenti f'dak l-Istat. Madankollu, il-ġurisdizzjoni bbażata fuq il-*forum necessitatis* għandha tiġi eżerċitata biss jekk il-kawża tkun konnessa biżżejjed mal-Istat Membru tal-qorti invokata.
- (32) Sabiex tithaffef il-hajja tal-eredi u l-legatarji li għandhom ir-residenza abitwali tagħhom fi Stat Membru apparti minn dak li fih is-suċċessjoni qed tiġi jew ser tiġi ttrattata, dan ir-Regolament għandu jhalli lil kwalunkwe persuna intitolata skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni tagħmel id-dikjarazzjonijiet dwar l-aċċettazzjoni jew ir-rinunzja għas-suċċessjoni, ta' legat jew ta' sehem riżervat jew dwar il-limitazzjoni tar-responsabbiltajiet tagħha għad-djun skont is-suċċessjoni tagħmel tali dikjarazzjonijiet fil-forma prevista mil-liġi tal-Istat Membru tar-residenza abitwali tagħha quddiem il-qrati ta' dak l-Istat Membru. Dan ma għandux jipprekludi tali dikjarazzjonijiet milli jsiru quddiem awtoritajiet oħrajn f'dak l-Istat Membru li huma kompetenti li huma kompetenti biex jirċievu dikjarazzjonijiet taht il-liġi nazzjonali. Persuni li jagħzlu li jiddisponu ruhhom mill-possibbiltà li jagħmlu dikjarazzjonijiet fl-Istat Membru tar-residenza abitwali tagħhom għandhom huma nfushom jinformat lill qorti jew lill-awtorità li qed jew tkun ser tittratta s-suċċessjoni bl-eżistenza ta' tali dikjarazzjonijiet fi kwalunkwe żmien stabbilit mil-liġi applikabbli għas-suċċessjoni.
- (33) Ma għandux ikun possibbli għal persuna li tixtieq tillimita r-responsabbiltà tagħha għad-djun taht is-suċċessjoni li tagħmel dan sempliċement b'dikjarazzjoni b'dak il-ghan quddiem il-qrati jew awtoritajiet kompetenti oħrajn tal-Istat Membru tar-residenza abitwali tagħha fejn il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni tirrikjedi li hija tibda proċeduri legali speċifiċi, bhala eżempju, proċeduri ta' inventarju, quddiem il-qorti kompetenti. Għalhekk, dikjarazzjoni magħmula f'ċirkostanzi bħal dawn minn persuna fl-Istat Membru tar-residenza abitwali tagħha fil-forma prevista mil-liġi ta' dak l-Istat Membru ma għandhiex għalhekk tkun formalment valida għall-finijiet ta' dan ir-Regolament. Lanqas ma għandhom id-dokumenti li jagħtu bidu għall-proċedimenti legali jitqiesu bhala dikjarazzjonijiet għall-finijiet ta' dan ir-Regolament.
- (34) Fl-interess tal-funzjonament tajjeb tal-ġustizzja, l-ghoti ta' deċiżjonijiet kontradittorji fi Stati Membri differenti għandu jiġi evitat. Għal dak il-ghan, dan ir-Regolament għandu jipprevedi regoli proċedurali ġenerali simili għal dawk ta' strumenti oħrajn tal-Unjoni fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja fi kwistjonijiet ċivili.
- (35) Wahda mit-tali regoli proċedurali hija regola *lis pendens* li tidhol fis-sehh jekk l-istess kawża ta' suċċessjoni titressaq quddiem qrati differenti fi Stati Membri differenti. Dik ir-regola tiddetermina liema qorti għandha tipproċedi biex tittratta l-kawża ta' suċċessjoni.

- (36) Billi l-kwistjonijiet ta' suċċessjoni f'xi Stati Membri jistgħu jiġu trattati minn awtorità mhux ġudizzjarja, bħal nutara, li mhumiex marbutin bir-regoli ta' ġurisdizzjoni skont dan ir-Regolament, ma jistax jiġi eskluż li soluzzjoni amikevoli barra l-qorti u proċedimenti tal-qorti relatati mal-istess suċċessjoni, jew żewġ soluzzjonijiet amikevoli barra l-qorti relatati mal-istess suċċessjoni, jistgħu jinbdeu b'mod parallel fi Stati Membri differenti. F'tali sitwazzjoni, għandhom ikunu l-partijiet involuti, ladarba jsiru konxji tal-proċedimenti paralleli, li jaqblu bejniethom dwar kif jipproċedu. Jekk ma jkunux jistgħu jaqblu, is-suċċessjoni jkollha tiġi trattata u deċiża mill-qrati li jkollhom ġurisdizzjoni skont dan ir-Regolament.
- (37) Sabiex iċ-ċittadini jkunu jistgħu jgawdu, biċ-ċertezza legali kollha, mill-vantaġġi offruti mis-suq intern, dan ir-Regolament għandu jippermettilhom jkunu jafu minn qabel il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni tagħhom. Għandhom jiġu introdotti regoli armonizzati ta' kunflitti ta' liġijiet biex jiġu evitati riżultati kontradittorji. Ir-regola prinċipali għandha tiżgura li s-suċċessjoni tkun irregolata minn liġi prevedibbli li magħha tkun marbuta mill-qrib. Għal raġunijiet ta' ċertezza legali u sabiex tiġi evitata l-frammentazzjoni tas-suċċessjoni, dik il-liġi għandha tirregola s-suċċessjoni fl-intier tagħha, jiġifieri l-proprjetà kollha li tiffurma parti mill-partimonju, irrispettivament min-natura tal-beni u minkejja jekk il-beni jkunux jinsabu fi Stat Membru ieħor jew fi Stat terz.
- (38) Dan ir-Regolament għandu jippermetti liċ-ċittadini biex jorganizzaw minn qabel is-suċċessjoni tagħhom billi jagħzlu l-liġi applikabbli għas-suċċessjoni tagħhom. Din l-għażla għandha tkun limitata għal-liġi ta' Stat taċ-ċittadinanza tagħhom sabiex tkun żgurata konnessjoni bejn id-deċedut u l-liġi magħzula u sabiex jiġi evitat li tinghażel liġi bl-intenzjoni li jixxekklu l-aspettattivi legittimi ta' persuni intitolati għal sehem riżervat.
- (39) L-għażla ta' liġi għandha ssir b'mod esplicitu f'dikjarazzjoni fil-forma ta' trasferiment *causa mortis* jew tintwera bit-termini ta' tali trasferiment. L-għażla tal-liġi tista' titqies bħala murija minn trasferiment *causa mortis* fejn, bħala eżempju, id-deċedut kien irrifera fit-trasferiment tiegħu għal dispozizzjonijiet speċifiċi tal-liġi tal-Istat taċ-ċittadinanza tiegħu jew fejn huwa kien b'xi mod semma dik il-liġi.
- (40) L-għażla tal-liġi skont dan ir-Regolament għandha tkun valida anki jekk il-liġi magħzula ma tipprevedix għażla tal-liġi fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni. Madankollu għandha tkun il-liġi magħzula li tiddetermina l-validità sostantiva tal-att tal-għażla, jiġifieri jekk il-persuna li tkun qed tagħmel l-għażla tistax titqies li fehmet u
- kkonsentiet għal dak li kienet qed tagħmel. L-istess għandu japplika għall-att ta' modifika jew revoka tal-għażla ta' liġi.
- (41) Għall-finijiet tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, id-determinazzjoni taċ-ċittadinanza jew taċ-ċittadinanzi multipli ta' persuna għandha tiġi riżolta bħala kwistjoni preliminari. Il-kwistjoni li persuna titqies bħala ċittadin ta' Stat taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament u hija soġġetta għal-liġi nazzjonali, inkluż, fejn applikabbli, Konvenzjonijiet internazzjonali, b'rispett shih lejn il-prinċipji generali tal-Unjoni Ewropea.
- (42) Il-liġi determinata bħala l-liġi applikabbli għas-suċċessjoni għandha tirregola s-suċċessjoni mill-ftuh tas-suċċessjoni sat-trasferiment tas-sjieda tal-assi li jiffurmaw parti mill-patrimonju lill-benefiċjarji kif determinat minn dik il-liġi. Hija għandha tinkludi l-kwistjonijiet relatati mal-amministrazzjoni tal-patrimonju u mar-responsabbiltà għad-djun skont is-suċċessjoni. Il-hlas tad-djun skont is-suċċessjoni jista', jiddependi, b'mod partikolari, mil-liġi applikabbli għas-suċċessjoni, jinkludi l-kunsiderazzjoni tal-klassifikazzjoni speċifika ta' kredituri.
- (43) Ir-regoli ta' ġurisdizzjoni stabbiliti minn dan ir-Regolament jistgħu, f'ċerti każijiet, iwasslu għal sitwazzjoni fejn il-qorti li jkollha ġurisdizzjoni biex tgħaddi regola dwar is-suċċessjoni ma tapplikax il-liġi tagħha stess. Meta tinqala' dik is-sitwazzjoni fi Stat Membru li l-liġi tiegħu jipprevedi hatra obbligatorja ta' amministratur tal-patrimonju, dan ir-Regolament għandu jippermetti lill-qrati ta' dak l-Istat Membru, meta jitressaq proċediment quddiemhom, li jahtru amministratur wieħed jew aktar skont il-liġi tagħhom stess. Dan għandu jkun bla ħsara għal kwalunkwe għażla li jkunu għamlu l-partijiet biex isolvu s-suċċessjoni b'mod amikevoli barra mill-qorti fi Stat Membru ieħor fejn dan huwa possibbli skont il-liġi ta' dak l-Istat Membru. Sabiex tiġi żgurata koordinazzjoni bla xkiel bejn il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni u l-liġi tal-Istat Membru tal-qorti ta' hatra, il-qorti għandha tahtar il-persuna/i li tkun/jkunu intitolata/i biex tamministra/jamministraw il-patrimonju skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni, bħal fil-każ, pereżempju, tal-eżekutor tat-testament tad-deċedut jew il-werrieta nfushom jew, jekk meħtieġ mil-liġi applikabbli għas-suċċessjoni, amministratur li jkun parti terza. Il-qrati jistgħu, madankollu, f'każijiet speċifiċi fejn il-liġi tagħhom tkun teħtieġ hekk, jahtru parti terza bħala amministratur anki jekk dan ma jkunx previst fil-liġi applikabbli għas-suċċessjoni. Jekk id-deċedut ikun hatar eżekutor tat-testament, dik il-persuna ma tistax tkun imcaħhda mis-setgħat tagħha sakemm il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni ma tippermettix it-tmiem tal-mandat tagħha.
- (44) Is-setgħat eżercitati mill-amministratur mahtur fl-Istat Membru tal-qorti li quddiemha tressaq il-proċediment għandhom ikunu s-setgħat tal-amministrazzjoni li huma jistgħu jeżercitaw skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni. Għalhekk, jekk pereżempju, il-werriet huwa mahtur bħala amministratur, huwa għandu jkollu l-istess setgħat

- li jamministra l-patrimonju li jkollu werriet taht dik il-liġi. Fejn is-setgħat ta' amministrazzjoni li jistgħu jiġu eżerċitati skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni mhumiex biżżejjed biex jiġu ppreservati l-assi tal-patrimonju jew biex jiġu protetti d-drittijiet tal-kredituri jew ta' persuni oħrajn li jkunu ggarantixxew id-dejn tad-deċedut, l-amministratur(i) mahtur(a) fl-Istat Membru tal-qorti li quddiemha tressaq proċediment jista'/jistgħu, fuq bażi residwa, jeżerċita/w setgħat ta' amministrazzjoni għal dak il-ghan previsti bil-liġi ta' dak l-Istat Membru. Tali setgħat residwi jistgħu jinkludu, pereżempju, it-twaqqif ta' lista tal-assi tal-patrimonju u d-djun skont is-suċċessjoni, billi jiġu infurmati l-kredituri dwar il-bidu tas-suċċessjoni u jiġu mistiedna biex jagħmlu t-talbiet tagħhom, u billi tittiehed kwalunkwe miżura proviżorja, inkluża protettiva, maħsuba biex tippreserva l-assi tal-patrimonju. L-atti li jkunu saru minn amministratur fl-eżerċizzju tas-setgħat residwi għandhom jirrispettaw il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni fir-rigward tat-trasferiment tas-sjieda għall-proprjetà tas-suċċessjoni, inkluża kwalunkwe tranżazzjoni li jkunu dahlu għaliha l-benefiċjarji qabel il-hatra tal-amministratur, ir-responsabbiltà għad-djun tas-suċċessjoni u d-drittijiet tal-benefiċjarji, inklużi, fejn hu applikabbli, id-dritt li tiġi aċċettata jew irrinunċjata s-suċċessjoni. Tali atti jistgħu pereżempju jinkludu biss l-aljenazzjoni ta' assi jew il-pagamenti tad-djun fejn dan ikun permess skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni. Fejn, skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni, il-hatra ta' amministratur li jkun parti terza tbiddel ir-responsabbiltà tal-werrieta, tali bidla ta' responsabbiltà għandha tiġi rispettata.
- (45) Dan ir-Regolament ma għandux jipprekludi li l-kredituri, pereżempju permezz ta' rappreżentant, milli jieħdu l-passi ulterjuri kollha li jkunu disponibbli skont il-liġi nazzjonali, fejn hu applikabbli, bi qbil mal-istrumenti rilevanti tal-Unjoni, sabiex jiġu mharsa d-drittijiet tagħhom.
- (46) Dan ir-Regolament għandu jippermetti lill-kredituri potenzjali fi Stati Membri oħrajn fejn ikunu jinsabu l-assi jiġu informati dwar il-bidu tas-suċċessjoni. Fil-kuntest tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, għandha għalhekk titqies il-possibbiltà li jiġi stabbilit mekkanizmu, jekk ikun xieraq permezz tal-portal tal-e-Ġustizzja, biex il-kredituri potenzjali fi Stati Membri oħrajn ikunu permessi jaċċessaw l-informazzjoni rilevanti sabiex ikunu jistgħu jagħmlu t-talbiet tagħhom.
- (47) Il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni għandha tiddetermina min huma l-benefiċjarji fi kwalunkwe suċċessjoni partikolari. Skont il-parti l-kbira tal-liġijiet, it-terminu "benefiċjarji" jkun ikopri l-werrieta u l-legatarji u l-persuni intitolati għal sehem riżervat għalkemm, bhala eżempju, il-pożizzjoni legali tal-legatarji mhix l-istess taht il-liġijiet kollha. Skont xi liġijiet, il-legatarju jista' jirċievi sehem dirett mill-patrimonju filwaqt li skont liġijiet oħrajn, il-legatarju jista' jakkwista biss talba kontra l-werrieta.
- (48) Sabiex tiġi żgurata ċ-ċertezza legali għal persuni li jixtiequ jipplanaw minn qabel is-suċċessjoni tagħhom, dan ir-Regolament għandu jistabbilixxi regola speċifika dwar il-konflitt ta' liġijiet rigward l-ammissibbiltà u l-validità sostantiva tat-trasferimenti *causa mortis*. Biex tiġi żgurata l-applikazzjoni uniformi ta' din ir-regola, dan ir-Regolament għandu jelenka liema elementi għandhom jitqiesu bhala elementi li jagħmlu parti mill-validità sostantiva. L-eżami tal-validità sostantiva ta' trasferiment *causa mortis* jista' jwassal għall-konkluzjoni li dak it-trasferiment huwa mingħajr eżistenza legali.
- (49) Ftehim ta' suċċessjoni huwa tip ta' trasferiment *causa mortis* li l-ammissibbiltà u l-aċċettazzjoni tiegħu tvarja fost l-Istati Membri. Sabiex ikun aktar faċli li drittijiet ta' suċċessjoni miksuba bhala riżultat ta' ftehim ta' suċċessjoni jiġu aċċettati fl-Istati Membri dan ir-Regolament għandu jiddetermina liema liġi għandha tirregola l-ammissibbiltà ta' ftehimiet bhal dawn, il-validità sostantiva tagħhom u l-effetti vinkolanti tagħhom bejn il-partijiet, inklużi l-kondizzjonijiet għax-xoljiment tagħhom.
- (50) Il-liġi li, skont dan ir-Regolament, ser tirregola l-ammissibbiltà u l-validità sostantiva ta' trasferiment *causa mortis* u, fir-rigward ta' ftehimiet ta' suċċessjoni, l-effetti vinkolanti ta' tali ftehim bejn il-partijiet, għandha tkun mingħajr preġudizzju għad-drittijiet tal-kwalunkwe persuna li, taht il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni, għandha dritt għal sehem riservat jew dritt iehor li hija ma tistax tiġi mċahhda minnu, mill-persuna li l-patrimonju tagħha huwa involut.
- (51) Fejn f'dan ir-Regolament issir referenza għal-liġi li kienet tkun applikabbli għas-suċċessjoni tal-persuna li qed tagħmel it-trasferiment *causa mortis* li kieku mietet fil-ġurnata li fiha jkun sar it-trasferiment, skont il-każ, magħmul, immodifikat jew irrevokat, tali referenza għandha tintfiehmed bhala referenza jew għal-liġi tal-Istat tar-residenza abitwali tal-persuna kkonċernata f'dik il-ġurnata jew, jekk hija tkun għamlet għażla tal-liġi skont dan ir-Regolament, il-liġi tal-Istat taċ-ċittadinanza tagħha f'dik il-ġurnata.
- (52) Dan ir-Regolament għandu jirregola l-validità fir-rigward tal-forma tat-trasferimenti *causa mortis* kollha magħmula bil-miktub permezz ta' regoli li huma konsistenti ma' dawk tal-Konvenzjoni tal-Aja tal-5 ta' Ottubru 1961 dwar il-Konflitti tal-Liġijiet Relatati mal-Forma tad-Dispożizzjonijiet Testamentarji. Meta tkun qed tiddetermina jekk trasferiment *causa mortis* partikolari tkunx formalment valida skont dan ir-Regolament, l-awtorità kompetenti għandha tinjora l-holqien qarrieqi ta' element internazzjonali biex wiehed jevadi r-regoli dwar il-validità formali.

- (53) Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, kwalunkwe dispożizzjoni tal-liġi li tillimita l-forom permessi tat-trasferimenti *causa mortis* b'riferiment għal certi kwalifikazzjonijiet personali tal-persuna li tagħmel it-trasferiment, bhal bħala eżempju, l-età tagħha, għandha titqies li tagħmel parti mill-materji rigward il-forma. Dan ma għandux jiġi interpretat li jfisser li l-liġi applikabbli għall-validità formali ta' trasferiment *causa mortis* skont dan ir-Regolament għandha tiddetermina jekk minorenni għandux il-kapaċità li jagħmel trasferiment *causa mortis* jew le. Dik il-liġi għandha tiddetermina biss jekk kwalifikazzjoni personali bhal bħala eżempju, età minorenni għandha ċċaħhad lil persuna milli tagħmel trasferiment *causa mortis* f'forma partikolari.
- (54) Minhabba kunsiderazzjonijiet ekonomiċi, familjari jew soċjali, ċerta proprjetà immobbli, ċerti imprizi u kategoriji speċjali oħra ta' assi huma soġġetti għal regoli speċjali fl-Istat Membru fejn jinsabu u jistabbilixxu restrizzjonijiet li jikkonċernaw jew jaffettwaw is-suċċessjoni fir-rigward ta' dawk l-assi. Dan ir-Regolament għandu jiżgura l-applikazzjoni ta' tali regoli speċjali. Madankollu, din l-eċċezzjoni għall-applikazzjoni tal-liġi applikabbli għas-suċċessjoni teħtieġ interpretazzjoni stretta sabiex tibqa' kompatibbli mal-oġettiv ġenerali ta' dan ir-Regolament. Għalhekk, ladarba r-regoli tal-konflitt tal-liġijiet li jsoġġettaw il-proprjetà mobbli għal liġi differenti minn dik applikabbli għall-proprjetà immobbli, u lanqas id-dispożizzjonijiet li jipprevedu sehem riżervat tal-patrimonju differenti minn dak previst fil-liġi applikabbli għas-suċċessjoni skont dan ir-Regolament ma jistgħu jiġu kkunsidrati li jikkostitwixxu regoli speċjali li jimponu restrizzjonijiet li jikkonċernaw jew jaffettwaw is-suċċessjoni fir-rigward ta' ċerti assi.
- (55) Biex jiġi żgurat it-trattament uniformi ta' sitwazzjoni fejn huwa incert f'liema ordni jkunu mietu żewġ persuni jew aktar li s-suċċessjoni tagħhom hija rregolata minn liġijiet differenti, dan ir-Regolament għandu jistabbilixxi regola li ttipprovdi li l-ebda wiehed mill-persuni deċeduti ma għandu jkollu drittijiet fis-suċċessjoni tal-persuna l-oħra jew il-persuni l-oħrajn.
- (56) F'xi sitwazzjonijiet, partimonju jista' jithalla battal. Liġijiet differenti jipprevedu tali sitwazzjonijiet b'modi differenti. Skont ċerti liġijiet, l-Istat ser ikun jista' jikklejmja l-partimonju battal bħala werriet irrispettivament mill-post fejn jinsabu l-assi. Skont xi liġijiet oħrajn, l-Istat ser ikun jista' japproprja biss l-assi li jinsabu fit-territorju tiegħu. Dan ir-Regolament għandu għalhekk jistabbilixxi regola li ttiprovdi li l-applikazzjoni tal-liġi applikabbli għas-suċċessjoni ma għandhiex tipprekludi Stat Membru milli japproprja skont il-liġi tiegħu stess l-assi li jinsabu fit-territorju tiegħu. Madankollu, biex jiġi żgurat li din ir-regola ma tkunx ta' detriment għall-kredituri tal-patrimonju, għandha tiżdied kondizzjoni li tippermetti lill-kredituri jfittxu rimedju għat-talbiet tagħhom mill-assi kollha tal-patrimonju, irrispettivament mill-post fejn jinsabu.
- (57) Ir-regoli tal-konflitt tal-liġijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament jistgħu jwasslu għall-applikazzjoni ta' liġi ta' Stat terz. F'każijiet bhal dawn, għandhom jiġu kkunsidrati r-regoli tad-dritt internazzjonali privat tal-liġi ta' dak l-Istat. Jekk dawk ir-regoli jipprevedu "renvoi" jew għal-liġi ta' Stat Membru jew għal-liġi ta' Stat terz li japplika l-liġi tiegħu stess għas-suċċessjoni, tali "renvoi" għandu jiġi aċċettat sabiex tiġi żgurata l-konsistenza internazzjonali. Madankollu, ir-"renvoi" għandu jiġi eskluż f'sitwazzjonijiet fejn id-deċedut kien għamel għażla ta' liġi favur il-liġi ta' Stat terz.
- (58) F'ċirkustanzi eċċezzjonali, kunsiderazzjonijiet ta' interess pubbliku għandhom jippermettu lill-qrati u awtoritajiet kompetenti oħra li jittrattaw kwistjonijiet ta' suċċessjoni fl-Istati Membri, jinjoraw ċerti dispożizzjonijiet ta' liġi barranija fejn, f'każ partikolari, l-applikazzjoni ta' tali dispożizzjonijiet tkun manifestament inkompatibbli mal-ordni pubbliku ("ordre public") tal-Istat Membru kkonċernat. Madankollu, il-qrati jew awtoritajiet kompetenti oħrajn ma għandhomx ikunu jistgħu japplikaw l-eċċezzjoni tal-ordni pubbliku sabiex iqisu bla effett liġi ta' Stat Membru iehor jew jirrifjutaw li jirrikonoxxu, - jew, kif jista' jkun il-każ, jaċċettaw jew jinfurzaw deċizzjoni, strument awtentiku jew tranżazzjoni ġudizzjarja li jkunu saru fi Stat Membru iehor, jekk permezz ta' dawn imorru kontra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari l-Artikolu 21 tagħha li jipprojbixxi kull tip ta' diskriminazzjoni.
- (59) Fid-dawl tal-oġettiv ġenerali tiegħu, li hu r-rikonossiment reċiproku ta' deċizzjonijiet mogħtija fl-Istati Membri fi kwistjonijiet ta' suċċessjonijiet, irrispettivament minn jekk tali deċizzjonijiet kinux mogħtija fi proċedimenti kontenzjużi jew mhux kontenzjużi, dan ir-Regolament għandu jistabbilixxi regoli relatati mar-rikonossiment, l-infurzabbiltà u l-infurzar ta' deċizzjonijiet simili għal dawk ta' strumenti oħra tal-Unjoni fil-qasam tal-koperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili.
- (60) Sabiex jitqiesu s-sistemi differenti għat-trattament ta' kwistjonijiet ta' suċċessjoni fl-Istati Membri, dan ir-Regolament għandu jiżgura l-aċċettazzjoni u l-infurzabbiltà ta' strumenti awtentiki fl-Istati Membri kollha, fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni.
- (61) L-istrumenti awtentiki għandu jkollhom l-istess effetti evidenzjarji fi Stat Membru iehor bhal ma għandhom fl-Istat Membru tal-oriġini jew l-aktar effetti komparabbli. Meta jkunu qed jiġu ddeterminati l-effetti evidenzjarji ta' strument awtentiku partikolari fi Stat Membru iehor jew l-aktar effetti komparabbli, għandha ssir referenza għan-natura u l-ambitu tal-effetti evidenzjarji tal-istrument awtentiku fl-Istat Membru tal-oriġini. L-effetti evidenzjarji li strument awtentiku partikolari għandu jkollu fi Stat Membru iehor għaldaqstant ser jiddependi mil-liġi tal-Istat Membru ta' oriġini.

- (62) L-“awtenticità” ta’ strument awtentiku għandha tkun kuncett awtonomu li jkopri elementi bħall-ġenwinità tal-istrument, il-prekwiżiti formali tal-istrument, is-setgħat tal-awtorità li qed tfassal l-istrument u l-proċedura skont liema jtfassal l-istrument. Huwa għandu jkopri wkoll l-elementi fattwali rreġistrati fl-istrument awtentiku mill-awtorità kkonċernata, bħall-fatt li l-partijiet indikati jkunu deher quddiem dik l-awtorità fid-data indikata u li jkunu għamli d-dikjarazzjonijiet indikati. Parti li tixtieq tikkontesta l-awtenticità ta’ strument awtentiku għandha tagħmel dan quddiem il-qorti kompetenti fl-Istat Membru tal-orijini tal-istrument awtentiku skont il-liġi ta’ dak l-Istat Membru.
- (63) It-terminu “l-atti legali jew ir-relazzjonijiet legali rreġistrati fi strument awtentiku” għandhom jiġu interpretati bħala referenza għall-kontenuti sustantivi rreġistrati fl-istrument awtentiku. L-atti legali rreġistrati fi strument awtentiku jistgħu jkunu bħala eżempju, il-ftehim bejn il-partijiet dwar il-kondiviżjoni jew id-distribuzzjoni tal-patrimonju, jew it-testament, jew ftehim dwar suċċessjoni, jew dikjarazzjoni oħra ta’ intendiment. Ir-relazzjonijiet legali jistgħu jkunu bħala eżempju, d-determinazzjoni tal-werrieta u ta’ benefiċjarji oħrajn kif stabbilit taht il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni, l-ishma rispettivi tagħhom u l-eżistenza ta’ sehem riżervat, jew kwalunkwe element ieħor stabbilit taht il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni. Parti li tixtieq tikkontesta l-atti legali jew ir-relazzjonijiet legali rreġistrati fi strument awtentiku għandha tagħmel dan quddiem il-qorti li jkollhom ġurisdizzjoni skont dan ir-Regolament, li għandhom jiddeċiedu dwar il-kontestazzjoni f’konformità mal-liġi applikabbli għas-suċċessjoni.
- (64) Jekk kwistjoni relatata mal-atti legali jew relazzjonijiet legali rreġistrati fi strument awtentiku titqajjem bħala kwistjoni sekondarja fi proċedimenti quddiem qorti ta’ Stat Membru, dik il-qorti għandu jkollha l-ġurisdizzjoni fuq dik il-kwistjoni.
- (65) Strument awtentiku li jiġi kkontestat ma għandu jipproduċi l-ebda effett evidenzjarju fi Stat Membru għajr fl-Istat Membru ta’ orijini sakemm il-kontestazzjoni tkun għadha pendenti. Jekk il-kontestazzjoni tikkonċerna biss kwistjoni speċifika relatata mal-atti legali jew relazzjonijiet legali rreġistrati fi strument awtentiku, l-istrument awtentiku in kwistjoni ma għandux jipproduċi ebda effett evidenzjarju fi Stat Membru għajr fl-Istat Membru ta’ orijini fir-rigward tal-materja li qed tiġi kkontestata sakemm il-kontestazzjoni tkun għadha pendenti. Strumenti awtentiku li ġie ddikjarat invalidu bħala riżultat ta’ kontestazzjoni, ma għandu jibqa’ jipproduċi l-ebda effett evidenzjarju.
- (66) Jekk awtorità, fl-applikazzjoni ta’ dan ir-Regolament, tiġi pprezentata b’zewġ strumenti awtentici inkompatibbli, din għandha tivvaluta l-kwistjoni dwar liema strument awtentiku, għandu, jekk ikun hemm, jingħata prijorità, b’kont meħud taċ-ċirkostanzi tal-każ partikolari. Fejn, minn dawk iċ-ċirkostanzi, ma jkunx ċar liema strument awtentiku, jekk ikun hemm, għandu jingħata prijorità partikolari, il-kwistjoni għandha tiġi ddeterminata mill-qorti li jkollhom ġurisdizzjoni skont dan ir-Regolament, jew, meta l-kwistjoni titqajjem bħala kwistjoni sekondarja matul il-proċedimenti, mill-qorti vestita b’dawk il-proċedimenti. F’każ ta’ inkompatibbiltà bejn strument awtentiku u deċiżjoni, għandhom jiġu kkunsidrati r-raġunijiet tan-nonrikonoxximent tad-deċiżjonijiet skont dan ir-Regolament.
- (67) Sabiex suċċessjoni b’implikazzjonijiet transkonfinali fl-Unjoni tiġi riżolta b’mod rapidu, mingħajr xkiel u effettiv, il-werrieta, il-legatarji, l-eżekutori testamentarji jew l-amministraturi tal-patrimonju għandhom ikunu jistgħu juru faċilment l-istatus u/jew drittijiet u setgħat tagħhom fi Stat Membru ieħor, bħala eżempju, fi Stat Membru li fih tinsab il-proprjetà tas-suċċessjoni. Biex huma jkunu jistgħu jagħmlu dan, dan ir-Regolament għandu jipprevedi l-holqien ta’ ċertifikat uniformi, iċ-Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni (minn hawn ‘il quddiem “iċ-Ċertifikat”) li għandu jinhareġ għall-użu fi Stat Membru ieħor. Sabiex jiġiher il-prinċipju tas-sussidjarjetà, iċ-Ċertifikat ma għandux jiehu l-post ta’ dokumenti interni li jistgħu jeżistu għal finijiet simili fl-Istati Membri.
- (68) L-awtorità li tohroġ iċ-Ċertifikat għandha tqis il-formalitajiet meħtieġa għar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli fl-Istat Membru li fih jinżamm ir-reġistru. Għal dak il-ghan, dan ir-Regolament għandu jipprevedi skambju ta’ informazzjoni dwar tali formalitajiet bejn l-Istati Membri.
- (69) L-użu taċ-Ċertifikat ma għandux ikun mandatorju. Dan ifisser li l-persuni intitolati biex japplikaw għal Ċertifikat ma huma taht l-ebda obbligu li jagħmlu dan, iżda huma hielsa li juzaw l-istrumenti l-oħrajn disponibbli skont dan ir-Regolament (deċiżjonijiet, strumenti awtentici u soluzzjonijiet bil-qorti). Madankollu, l-ebda awtorità jew persuna pprezentata b’Ċertifikat mahruġ fi Stat Membru ieħor ma għandha tkun intitolata titlob li tiġi pprezentata deċiżjoni, strument awtentiku jew soluzzjoni bil-qorti minflok iċ-Ċertifikat.
- (70) Iċ-Ċertifikat għandu jinhareġ fl-Istat Membru li l-qorti tiegħu għandhom ġurisdizzjoni skont dan ir-Regolament. Għandha tkun ir-responsabbiltà ta’ kull Stat Membru li jiddetermina fil-leġiżlazzjoni interna tiegħu liema awtoritajiet għandu jkollhom il-kompetenza li johorgu iċ-Ċertifikat, kemm jekk huma qrati kif definiti għall-finijiet ta’ dan ir-Regolament, kif ukoll awtoritajiet b’kompetenza fi kwistjonijiet ta’ suċċessjoni, bħal bħala eżempju, n-nutara. Għandha tkun ukoll ir-responsabbiltà ta’ kull Stat Membru li jiddetermina fil-leġiżlazzjoni interna tiegħu jekk l-awtorità emittenti tistax tinvolvi korpi kompetenti

ohrajn fil-proċess ta' hrug, bhala eżempju, korpi kompetenti li jilqgħu dikjarazzjonijiet statutorji minflok ġurament. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni l-informazzjoni rilevanti li tikkonċerna l-awtoritajiet emittenti tagħhom sabiex din l-informazzjoni ssir disponibbli pubblikament.

- (71) Iċ-Ċertifikat għandu jipproduċi l-istess effetti fl-Istati Membri kollha. Ma għandux ikun titolu ta' infurzar fih innifsu iżda għandu jkollu effett evidenzjarju u għandu jkun preżunt li juri b'mod preċiż elementi li jkunu ġew stabbiliti skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni jew skont kwalunkwe liġi oħra applikabbli għal elementi speċifiċi, bhal ma hija l-validità sostantiva ta' trasferiment *causa mortis*. L-effett evidenzjarju taċ-Ċertifikat ma għandux jestendi għal elementi li mhumiex irregolati minn dan ir-Regolament, bhal pereżempju kwistjonijiet tal-affiljazzjoni jew il-kwistjoni dwar jekk assi partikolari kienx tad-deċedut jew le. Kwalunkwe persuna li tagħmel hlas jew tghaddi proprjetà ta' suċċessjoni lil persuna indikata fiċ-Ċertifikat bhala li hija intitolata taċċetta tali hlas jew proprjetà bhala werrieta jew legatarji, għandha tingħata l-protezzjoni adatta jekk hija tkun aġixxiet in bona fede, waqt li tkun qagħdet fuq il-preċiżjoni tal-informazzjoni ċertifikata fiċ-Ċertifikat. L-istess protezzjoni għandha tingħata lil kwalunkwe persuna li, waqt li toqgħod fuq il-preċiżjoni tal-informazzjoni ċertifikata fiċ-Ċertifikat, tixtri jew tirċievi proprjetà ta' suċċessjoni mingħand persuna indikata fiċ-Ċertifikat bhala li hija intitolata tidisponi minn tali proprjetà. Il-protezzjoni għandha tkun żgurata jekk jiġu pprezentati kopji ċertifikati li għadhom validi. Jekk tali akkwist ta' proprjetà minn persuna terza hux effettiv jew le, ma għandux jiġi determinat minn dan ir-Regolament.
- (72) L-awtorità kompetenti għandha tohroġ iċ-Ċertifikat fuq talba. Il-kopja oriġinali taċ-Ċertifikat għandha tibqa' għand l-awtorità emittenti li għandha tohroġ kopja ċertifikata wahda jew aktar taċ-Ċertifikat lill-applikant u lil kwalunkwe persuna li turi interess legittimu. Dan ma jipprekludix Stat Membru, f'konformità mar-regoli nazzjonali tiegħu dwar l-aċċess pubbliku għal dokumenti, milli jippermetti li jiġu żvelati kopji taċ-Ċertifikat lill-pubbliku. Dan ir-Regolament għandu jipprevedi rimedju kontra deċiżjonijiet tal-awtorità emittenti, inklużi deċiżjonijiet li jirrifjutaw il-hrug ta' Ċertifikat. Meta ċ-Ċertifikat jiġi rettifikat, modifikat jew irtirat, l-awtorità emittenti għandha tinforma l-persuni li għalihom ikunu harġu kopji ċertifikati sabiex jiġi evitat użu żbaljat ta' tali kopji.
- (73) Ir-rispett għall-impenji internazzjonali assunti mill-Istati Membri jfisser li dan ir-Regolament ma għandux jincidi fuq l-applikazzjoni ta' konvenzjonijiet internazzjonali li għalihom Stat Membru, jew aktar, ikunu Parti fil-mument li dan ir-Regolament jiġi adottat. B'mod partikolari, l-Istati Membri li huma Partijiet Kontraenti għall-Konvenzjoni tal-Aja tal-5 ta' Ottubru 1961 dwar il-Konflitti tal-Liġijiet Rigward il-Forma tad-Dispożizzjonijiet Testamentarji għandhom ikunu jistgħu jkomplu japplikaw id-dispożizzjonijiet ta' dik il-Konvenzjoni minflok id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament fir-rigward tal-validità formali ta' testmenti u testmenti kongunti. Il-konsistenza mal-obiettivi ġenerali ta' dan ir-Regolament teħtieġ, madankollu, li dan ir-Regolament ikollu preċedenza, bhal bejn Stati Membri, fuq konvenzjonijiet konklużi esklużivament bejn żewġ Stati Membri jew aktar sa fejn dawn il-konvenzjonijiet jikkonċernaw materji regolati minn dan ir-Regolament.
- (74) Dan ir-Regolament ma għandux jipprekludi Stati Membri li huma partijiet għall-Konvenzjoni tad-19 ta' Novembru 1934 bejn id-Danimarka, il-Finlandja, l-Islanda, in-Norveġja u l-Isvezja inklużi dispożizzjonijiet tad-dritt internazzjonali privat dwar suċċessjoni, testmenti u amministrazzjoni tal-patrimonju milli jkomplu japplikaw ċerti dispożizzjonijiet ta' dik il-Konvenzjoni, kif riveduta mill-ftehim intergovernattiv bejn l-Istati li huma parti minnha.
- (75) Sabiex tiġi ffaċilitata l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, jeħtieġ li jiġi previst obbligu li jeħtieġ lill-Istati Membri li jikkomunikaw ċerta informazzjoni dwar il-liġiżlazzjoni u l-proċeduri tagħhom relatati mas-suċċessjoni fi hdan il-qafas tan-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew fil-materji ċivili u kummerċjali stabbilit bid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2001/470/KE⁽¹⁾. Sabiex tkun tista' tiġi ppubblikata fil-hin f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea l-informazzjoni kollha b'relevanza għall-applikazzjoni Prattika ta' dan ir-Regolament, l-Istati Membri għandhom jikkomunikaw ukoll tali informazzjoni lill-Kummissjoni qabel ma jibda japplika dan ir-Regolament.
- (76) Kemm biex tiġi ffaċilitata l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament kif ukoll biex ikunu jistgħu jintużaw teknoloġiji moderni ta' komunikazzjoni, għandhom jiġu preskritti formoli standard għall-attestazzjonijiet li għandhom jingħataw b'rabta mal-applikazzjoni għal dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà ta' deċiżjoni, strument awtentiku jew soluzzjoni bil-qorti u għall-applikazzjoni għal Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni kif ukoll għaċ-Ċertifikat innifsu.
- (77) Għall-kalkolu tal-perijodi u l-limiti ta' żmien previsti f'dan ir-Regolament, għandu japplika r-Regolament tal-Kunsill (KEE, Euratom) Nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971 li jistipula r-regoli applikabbli għall-perijodi, id-dati u l-limiti taż-żmien⁽²⁾.
- (78) Sabiex jiġu żgurati l-kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, għandhom jingħataw lill-Kummissjoni setgħat ta' implimentazzjoni fir-rigward tal-istabbiliment u l-emendar sussegwenti tal-attestazzjonijiet u l-forom relatati mad-dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà ta' deċiżjonijiet, soluzzjonijiet bil-qorti u strumenti

(1) ĠU L 174, 27.6.2001, p. 25.

(2) ĠU L 124, 8.6.1971, p. 1.

awtentiċi u maċ-Ċertifikat Ewropew ta' Suċċessjoni. Dawn is-setgħat għandhom jiġu eżerċitati skont ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll minn Stati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni ⁽¹⁾.

- (79) Il-proċedura konsultattiva għandha tintuża għall-adozzjoni ta' atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu u sussegwentement jemendaw l-attestazzjonijiet u l-formoli previsti f'dan ir-Regolament f'konformità mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
- (80) Peress illi l-ghanijiet ta' dan ir-Regolament, jiġifieri l-moviment liberu tal-persuni, l-organizzazzjoni minn qabel miċ-ċittadini tas-suċċessjoni tagħhom f'kuntest tal-Unjoni u l-protezzjoni tad-drittijiet tal-verrieta u l-legalitajiet, u ta' persuni qrib id-deċedut kif ukoll tal-kredituri tas-suċċessjoni, ma jistgħux jintlahqu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u għalhekk, minhabba l-iskala u l-effetti ta' dan ir-Regolament, jistgħu jintlahqu ahjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit f'dan l-istess Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ biex jintlahqu dawk l-oġettivi.
- (81) Dan ir-regolament jirrispetta d-drittijiet fundamentali u josserva l-prinċipji rikonoxxuti fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea. Dan ir-Regolament għandu jiġi applikat mill-qrati u awtoritajiet kompetenti ohra tal-Istati Membri fir-rispett ta' dawn id-drittijiet u l-prinċipji.
- (82) Skont l-Artikoli 1 u 2 tal-Protokoll (Nru 21) dwar il-Pożizzjoni tar-Renju Unit u l-Irlanda fir-rigward tal-ispazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja, anness għat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u għat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, dawk l-Istati Membri li mhumiex jiehdu sehem fl-adozzjoni ta' dan ir-Regolament u mhumiex marbutin minnu jew soġġetti għall-applikazzjoni tiegħu. Dan huwa, madankollu, mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li għandhom ir-Renju Unit u l-Irlanda li jinnotifikaw l-intenzjoni tagħhom li jaċċettaw dan ir-Regolament wara li jiġi adottat skont l-Artikolu 4 tal-imsemmi Protokoll.
- (83) Skont l-Artikoli 1 u 2 tal-Protokoll (Nru 22) dwar il-pożizzjoni tad-Danimarka, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, id-Danimarka mhux ser tiehu sehem fl-adozzjoni ta' dan ir-Regolament u mhix marbuta minnu jew soġġetta għall-applikazzjoni tiegħu,

ADOPTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I

KAMP TA' APPLIKAZZJONI U DEFINIZZJONIJIET

Artikolu 1

Kamp ta' applikazzjoni

1. Dan ir-Regolament għandu japplika għas-suċċessjoni għall-patrimonji tad-deċeduti. Ma japplikax għall-materji fiskali, doganali u amministrattivi.
2. Dawn li ġejjin huma esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament:
  - (a) l-istatus ta' persuni fiżiċi, kif ukoll relazzjonijiet ta' familja u relazzjonijiet meqjusin mil-liġi applikabbli għal tali relazzjonijiet bħala li għandhom effetti komparabbli;
  - (b) il-kapaċità ġuridika tal-persuni fiżiċi, mingħajr preġudizzju għall-punt (c) tal-Artikolu 23(2) u għall-Artikolu 26;
  - (c) kwistjonijiet relatati mal-għejbien, l-assenza jew il-mewt preżunta ta' persuna fiżika;
  - (d) kwistjonijiet relatati ma' sistemi ta' proprjetà matrimonjali u sistemi ta' proprjetà ta' relazzjonijiet meqjusin mil-liġi applikabbli għal tali relazzjonijiet bħala li għandhom effetti paragonabbli maż-żwieġ;
  - (e) obbliġi ta' manteniment hlief dawk li jirriżultaw minhabba mewt;
  - (f) il-validità formali tat-trasferimenti *causa mortis*;
  - (g) drittijiet ta' proprjetà, interessi u assi maħluqa jew ittrasferiti b'modi ohra minbarra bis-suċċessjoni, pereżempju permezz ta' rigali, proprjetà kongunta bid-dritt tas-superstiti, il-pjanijiet ta' pensjoni, il-kuntratti ta' assigurazzjoni u arrangamenti ta' natura simili, mingħajr preġudizzju għall-punt (i) tal-Artikolu 23(2);
  - (h) il-kwistjonijiet li huma ggvernati mil-liġi tal-kumpanniji u korpi ohra, korporattivi jew mhux korporattivi, bħall-klawżoli li jinsabu fil-memoranda u l-artikoli tal-assoċjazzjoni ta' kumpanniji u korpi oħrajn, korporattivi jew mhux korporattivi li jiddeterminaw dak li għandu jsir mill-ishma fihom meta jmutu l-membri tagħhom;

⁽¹⁾ ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13.

- (i) ix-xoljiment, l-estinzjoni u l-amalgamazzjoni ta' kumpaniji u korpi oħra, korporattivi u mhux korporattivi;
- (j) il-holqien, l-amministrazzjoni u x-xoljiment tal-fondi fiduċjarji;
- (k) in-natura tad-drittijiet *in rem*; u
- (l) kwalunkwe registrar f'registru ta' drittijiet fi proprjetà immobbli jew mobbli, inklużi r-rekwiżiti legali għal tali registrar, u l-effetti ta' registrar jew in-nuqqas ta' registrar ta' dawn id-drittijiet f'registru.
- (f) "Stat Membru tal-infurzar" tfisser l-Istat Membru li fih id-dikjarazzjoni tal-inforzabbiltà jew l-infurzar tad-deċiżjoni, is-soluzzjoni bil-qorti jew l-istrument awtentiku ikunu mitluba;
- (g) "deċiżjoni" tfisser kwalunkwe deċiżjoni f'materja ta' suċċessjoni mogħtija minn qorti ta' Stat Membru, ikun xi jkun l-isem li jingħatalha, inkluża deċiżjoni dwar id-determinazzjoni tal-ispejjeż jew l-infiq minn uffiċjal tal-qorti;
- (h) "soluzzjoni bil-qorti" tfisser soluzzjoni fi kwistjoni relatata mas-suċċessjoni li kienet approvata minn qorti jew li kienet konkluziva quddiem qorti matul il-proċedimenti;

Artikolu 2

Kompetenza f'materji ta' suċċessjoni fl-Istati Membri

Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa l-kompetenza tal-awtoritajiet tal-Istati Membri biex jittrattaw kwistjonijiet ta' suċċessjoni.

Artikolu 3

Definizzjonijiet

1. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament:
  - (a) "suċċessjoni" tfisser is-suċċessjoni għall-patrimonju tad-deċedut u tkopri l-forom kollha ta' trasferiment ta' assi, drittijiet u obbligi minhabba mewt, kemm jekk dan ikun trasferiment volontarju skont trasferiment *causa mortis*, jew trasferiment permezz ta' suċċessjoni *ab intestato*;
  - (b) "patt ta' suċċessjoni" tfisser ftehim, inkluż ftehim li jirriżulta minn testamenti reċiproċi, li, bi jew mingħajr konsiderazzjoni, johloq, jimmodifika jew itemm drittijiet għall-patrimonju jew patrimonji futuri ta' persuna waħda jew aktar li tkun parti għall-ftehim;
  - (c) "testment kongunt" tfisser testment imfassal fi strument wiehed minn żewġ persuni jew aktar;
  - (d) "trasferiment *causa mortis*" tfisser testment, testment kongunt jew ftehim rigward suċċessjoni;
  - (e) "Stat Membru ta' oriġini" tfisser l-Istat Membru fejn tkun ingħatat id-deċiżjoni, għet approvata jew konkluziva is-soluzzjoni bil-qorti, jew l-istrument awtentiku jkun għe stabbilit jew iċ-Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni jkun inhareg;
  - (i) "strument awtentiku" tfisser dokument fi kwistjoni ta' suċċessjoni li jkun tfassal jew għe rreġistrat formalment bħala strument awtentiku fi Stat Membru u li l-awtenticità tiegħu:
    - (i) tirrigwarda l-firma u l-kontenut tal-istrument awtentiku; kif ukoll
    - (ii) tkun għet stabbilita minn awtorità pubblika jew awtorità oħra bis-setgħa li tagħmel dan mill-Istat Membru tal-oriġini.
2. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, it-terminu "qorti" jfisser kull awtorità ġudizzjarja u awtoritajiet u professjonisti legali oħra kollha bħal dawn b'kompetenza f'materji ta' suċċessjoni li jeżerċitaw funzjonijiet ġudizzjarji jew jaġixxu taht delegazzjoni ta' setgħa minn xi awtorità ġudizzjarja jew jaġixxu taht il-kontroll ta' xi awtorità ġudizzjarja dment li dawn l-awtoritajiet u l-professjonisti legali l-oħrajn joffru garanziji fir-rigward tal-imparzjalità u d-dritt tal-partijiet kollha li jinstemgħu u dment li d-deċiżjonijiet tagħhom jittieħdu skont il-liġi tal-Istat Membru li fih joperaw:
  - (a) jistgħu jkunu s-sugġett ta' appell jew revizzjoni minn awtorità ġudizzjarja; kif ukoll
  - (b) għandhom forza u effett simili bħal deċiżjoni ta' awtorità ġudizzjarja dwar l-istess materja.

L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar l-awtoritajiet u l-professjonisti legali l-oħrajn imsemminjati fl-ewwel subparagrafu f'konformità mal-Artikolu 79.

KAPITOLU II

ĠURIZDIZZJONI

Artikolu 4

Ġurizdizzjoni ġenerali

Il-qrati tal-Istat Membru li fih id-deċedut kellu r-residenza abitwali tiegħu fil-mument tal-mewt għandu jkollhom ġurizdizzjoni biex jiddeċiedu dwar is-suċċessjoni fl-intier tagħha.

Artikolu 5

Ftehim dwar l-għażla tal-qorti

1. Fejn il-liġi magħzula mid-deċedut biex tirregola s-suċċessjoni tiegħu skont l-Artikolu 22 hija l-liġi tal-Istat Membru, il-partijiet ikkonċernati jistgħu jaqblu li qorti jew il-qrati ta' dak l-Istat Membru għandu jkollhom ġurizdizzjoni esklużiva biex jiehdu deċiżjonijiet dwar kwalunkwe kwistjoni relatata mas-suċċessjoni.

2. Tali ftehim dwar l-għażla tal-qorti għandu jiġi espress bil-miktub, iddatat u ffirmat mill-partijiet ikkonċernati. Kull komunikazzjoni b'mezzi elettronici li tipprovdi reġistrazzjoni dejjiema tal-ftehim għandha titqies ekwivalenti għal kitba.

Artikolu 6

Rifjut tal-ġurizdizzjoni f'każ ta' għażla tal-liġi

Meta l-liġi magħzula mid-deċedut biex tirregola s-suċċessjoni tiegħu skont l-Artikolu 22 hija l-liġi ta' Stat Membru, il-qorti invokata skont l-Artikolu 4 jew l-Artikolu 10:

- (a) tista', fuq it-talba ta' wiehed mill-partijiet għall-proċedimenti, tirrifjuta l-ġurizdizzjoni jekk tqis li l-qrati tal-Istat Membru tal-liġi magħzula jinsabu f'pożizzjoni ahjar biex jiehdu deċiżjonijiet dwar is-suċċessjoni b'kont mehud taċ-ċirkostanzi prattiċi tas-suċċessjoni, bhar-residenza abitwali tal-partijiet u l-post fejn jinsabu l-assi; jew
- (b) għandha tirrifjuta l-ġurizdizzjoni jekk il-partijiet għall-proċedimenti jkun qablu, f'konformità mal-Artikolu 5, li jagħtu ġurizdizzjoni lil qorti jew lill-qrati tal-Istat Membru tal-liġi magħzula.

Artikolu 7

Ġurizdizzjoni f'każ ta' għażla tal-liġi

Il-qrati ta' Stat Membru li l-liġi tiegħu giet magħzula mid-deċedut skont l-Artikolu 22 għandu jkollhom ġurizdizzjoni biex jiehdu deċiżjonijiet dwar is-suċċessjoni jekk:

- (a) qorti preċedentement invokata tkun irrifjutat il-ġurizdizzjoni fl-istess każ skont l-Artikolu 6;
- (b) il-partijiet għall-proċedimenti jkun qablu, f'konformità mal-Artikolu 5, li jagħtu ġurizdizzjoni lil qorti jew lill-qrati ta' dak l-Istat Membru; jew
- (c) il-partijiet għall-proċedimenti aċċettaw espressament il-ġurizdizzjoni tal-qorti invokata.

Artikolu 8

Għeluq ta' proċedimenti *ex officio* f'każ ta' għażla ta' liġi

Qorti li tkun *ex officio* fethet proċedimenti ta' suċċessjoni taht l-Artikolu 4 jew l-Artikolu 10 għandha tagħlaq il-proċedimenti jekk il-partijiet għall-proċedimenti qablu li jsovvu l-kwistjoni dwar is-suċċessjoni b'mod amikevoli barra l-qorti fl-Istat Membru li l-liġi tiegħu kienet giet magħzula mid-deċedut skont l-Artikolu 22.

Artikolu 9

Ġurizdizzjoni bbażata fuq il-preżenza fil-qorti

1. Meta, waqt il-proċedimenti quddiem qorti ta' Stat Membru li teżercita ġurizdizzjoni skont l-Artikolu 7, ikun jidher li mhux il-partijiet kollha għal dawk il-proċedimenti kienu parti għall-ftehim dwar l-għażla tal-qorti, il-qorti għandha tkompli teżercita ġurizdizzjoni jekk il-partijiet għall-proċedimenti li ma jkunx parti għall-ftehim jidhru quddiem il-qorti mingħajr ma jikkontestaw il-ġurizdizzjoni tal-qorti.

2. Jekk il-ġurizdizzjoni tal-qorti msemija fil-paragrafu 1 tiġi kkontestata mill-partijiet għall-proċedimenti li ma kinx parti għall-ftehim, il-qorti għandha tirrifjuta l-ġurizdizzjoni.

F'dak il-każ, il-ġurizdizzjoni biex jittiehdu deċiżjonijiet dwar is-suċċessjoni għandha tkun fidejn il-qrati li jkollhom ġurizdizzjoni skont l-Artikolu 4 jew l-Artikolu 10.

Artikolu 10

Ġurizdizzjoni sussidjarja

1. Meta r-residenza abitwali tad-deċedut fil-mument tal-mewt ma tkunx tinsab fi Stat Membru, il-qrati ta' Stat Membru fejn ikun hemm assi tal-patrimonju għandu madankollu jkollhom ġurizdizzjoni biex jiddeċiedu dwar is-suċċessjoni fl-intier tagħha dment li:

- (a) id-deċedut kellu ċ-cittadinanza ta' dak l-Istat Membru fil-mument tal-mewt tiegħu; jew, fin-nuqqas ta' dan,

(b) id-deċedut kellu r-residenza abitwali preċedenti tiegħu f'dak l-Istat Membru, dment li, filwaqt li l-qorti tkun giet invokata, ma jkunx għadda aktar minn perijodu ta' hames snin minn meta dik ir-residenza abitwali tkun inbidlet.

2. Fejn l-ebda qorti fi Stat Membru ma jkollha ġurisdizzjoni skont il-paragrafu 1, il-qrati ta' Stat Membru li fih ikun hemm assi tal-patrimonju, għandu madankollu jkollhom ġurisdizzjoni biex jiddeċiedu dwar dawk l-assi.

Artikolu 11

Forum necessitatis

Fejn l-ebda qorti ta' Stat Membru ma jkollha ġurisdizzjoni skont dispożizzjonijiet ohra ta' dan ir-Regolament, il-qrati ta' Stat Membru jistgħu, fuq bażi eċċezzjonali, jiddeċiedu dwar is-suċċessjoni jekk il-proċedimenti ma jkunux jistgħu jittressqu jew jitwettqu raġonevolment, jew ikunu impossibbli fi Stat terz li l-każ ikun marbut miegħu mill-qrib.

Il-każ għandu jkollu rabta suffiċjenti mal-Istat Membru tal-qorti invokata.

Artikolu 12

Limitazzjoni tal-proċedimenti

1. Meta l-patrimonju tad-deċedut ikun jinkludi assi li jinsabu fi Stat terz, il-qorti invokata biex tiddeċiedi dwar is-suċċessjoni tista', fuq it-talba ta' wahda mill-partijiet, tiddeċiedi li ma tagħtix deċiżjoni dwar wiehed jew aktar minn dawn l-assi jekk jista' jiġi mistenni li d-deċiżjoni tagħha fir-rigward ta' dawk l-assi mhux ser tiġi rikonoxxuta u, fejn applikabbli, iddikjarata infurzabbli f'dak l-Istat terz.

2. Il-paragrafu 1 ma għandux jaffettwa d-dritt tal-partijiet li jillimitaw il-kamp ta' applikazzjoni tal-proċedimenti skont il-liġi tal-Istat Membru tal-qorti invokata.

Artikolu 13

Aċċettazzjoni jew rinunzja tas-suċċessjoni, ta' legat jew ta' sehem riżervat

Minbarra l-qorti li jkollha ġurisdizzjoni biex tiddeċiedi dwar is-suċċessjoni skont dan ir-Regolament, il-qrati tal-Istat Membru tar-residenza abitwali ta' kwalunkwe persuna li, taħt il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni, tista' tagħmel, quddiem qorti, dikjarazzjoni li tirrigwarda l-aċċettazzjoni jew ir-rinunzja tas-suċċessjoni, ta' legat jew ta' sehem riżervat, jew dikjarazzjoni mfassla biex tillimita r-responsabbiltà tal-persuna kkonċernata fir-rigward tad-djun skont is-suċċessjoni, għandu jkollha ġurisdizzjoni biex tirċievi dikjarazzjonijiet bhal dawn fejn, taħt il-liġi ta' dak l-Istat Membru, dikjarazzjonijiet bhal dawn jistgħu jsiru quddiem qorti.

Artikolu 14

Invokazzjoni ta' qorti

Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu, qorti tkun ikkunsidrata invokata:

(a) fil-mument meta d-dokument li beda l-proċedimenti jew dokument ekwivalenti jiġi pprezentat lill-qorti, dment li l-attur ma jonqosx sussegwentement milli jiehu l-passi li hu kien mehtieg jiehu biex id-dokument ikun notifikat lill-konvenut;

(b) jekk id-dokument għandu jkun innotifikat qabel ma jiġi pprezentat lill-qorti, fil-mument li fih jiġi riċevut mill-awtorità responsabbli għan-notifika, dment li l-attur ma jonqosx sussegwentement milli jiehu l-passi li kien mehtieg jiehu biex id-dokument jiġi pprezentat lill-qorti; jew

(c) jekk il-proċedimenti jinfethu *ex officio*, fil-mument meta d-deċiżjoni li jinfethu l-proċedimenti tittiehed mill-qorti, jew, meta deċiżjoni bhal din ma tkunx mehtieġa, fil-mument meta l-każ jiġi rreġistrat mill-qorti.

Artikolu 15

Verifika tal-ġurisdizzjoni

Fejn il-qorti ta' Stat Membru tkun invokata dwar kwistjoni ta' suċċessjoni li ma għandhiex ġurisdizzjoni fuqha skont dan ir-Regolament, hija għandha tiddikjara, *ex officio*, li ma għandhiex ġurisdizzjoni.

Artikolu 16

Verifika tal-ammissibbiltà

1. Fejn il-konvenut li għandu r-residenza abitwali tiegħu fi Stat minbarra l-Istat Membru fejn saret l-azzjoni ma jidherx, il-qorti li jkollha l-ġurisdizzjoni għandha twaqqaf il-proċedimenti sakemm ma jintweriex li l-konvenut seta' jirċievi d-dokument li jagħti bidu għall-proċedimenti jew dokument ekwivalenti fi żmien suffiċjenti biex hu jkun seta' jhejji d-difiża tiegħu, jew li ttiehdu l-passi kollha mehtieġa għal dak il-ghan.

2. L-Artikolu 19 tar-Regolament (KE) Nru 1393/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Novembru 2007 dwar is-servizz fl-Istati Membri ta' dokumenti ġudizzjarji u extrajudizzjarji fi kwistjonijiet ċivili jew kummerċjali (servizz ta' dokumenti) ⁽¹⁾ għandu japplika minflok il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jekk id-dokument li jagħti bidu għall-proċedimenti jew dokument ekwivalenti kellu jintbagħat minn Stat Membru wiehed għal iehor skont dak ir-Regolament.

⁽¹⁾ ĠU L 324, 10.12.2007, p. 79.

3. Meta r-Regolament (KE) Nru 1393/2007 ma jkunx applikabbli, l-Artikolu 15 tal-Konvenzjoni tal-Aja tal-15 ta' Novembru 1965 dwar in-Notifika Barra mill-Pajjiż ta' Atti Ġudizzjarji u Extra-ġudizzjarji fi Kwistjonijiet Ċivili jew Kummerċjali ghandu japplika jekk id-dokument li beda l-proċedimenti jew dokument ekwivalenti kellu jiġi trasmess barra mill-pajjiż skont dik il-Konvenzjoni.

Artikolu 17

Lis pendens

1. Meta jitressqu proċedimenti bl-istess ghan u bl-istess kawża bejn l-istess partijiet quddiem qrati ta' Stati Membri differenti, il-qorti li titressaq quddiemha t-tieni kawża ghandha tissospendi l-proċedimenti quddiemha *ex officio* sakemm il-ġurisdizzjoni tal-qorti li tressqet l-ewwel kawża quddiemha tiġi stabbilita.

2. Meta tiġi stabbilita l-ġurisdizzjoni tal-qorti li tressqet l-ewwel kawża quddiemha, il-qorti li tressqet it-tieni kawża quddiemha ghandha ċċedi l-ġurisdizzjoni favur l-ewwel qorti.

Artikolu 18

Azzjonijiet relatati

1. Meta azzjonijiet relatati jkunu pendenti fil-qrati ta' Stati Membri differenti, kwalunkwe qorti minbarra dik invokata l-ewwel tista' twaqqaf il-proċedimenti tagħha.

2. Meta dawn l-azzjonijiet ikunu pendenti fi prim'istanza, kwalunkwe qorti minbarra dik invokata l-ewwel tista' wkoll, fuq l-applikazzjoni ta' wahda mill-partijiet, tirrinunzja l-ġurisdizzjoni jekk l-ewwel qorti invokata jkollha ġurisdizzjoni fuq l-azzjonijiet inkwistjoni u li l-ligi tagħha tippermetti l-konsolidazzjoni tagħhom.

3. Ghall-finijiet ta' dan l-Artikolu, azzjonijiet huma meqjusa li jkunu relatati meta jkunu konnessi hekk mill-qrib illi jkun aktar konvenjenti illi jinstemghu u jiġu determinati flimkien biex ikun evitat ir-riskju ta' deċiżjonijiet irrikonċiljabbli li jirriżultaw minn proċedimenti separati.

Artikolu 19

Mizuri proviżorji, inklużi dawk protettivi

Jista' jsir rikors fil-qrati ta' Stat Membru għal tali mizuri proviżorji, inklużi dawk protettivi, li jistgħu jkunu disponibbli skont il-ligi ta' dak l-Istat Membru, anke jekk, skont dan ir-Regolament, il-qrati ta' Stat Membru ieħor ikollhom il-ġurisdizzjoni dwar il-mertu tal-każ.

KAPITOLU III

IL-LIĠI APPLIKABBLI

Artikolu 20

Applikazzjoni universali

Kwalunkwe ligi speċifikata minn dan ir-Regolament ghandha tiġi applikata kemm jekk hi l-ligi ta' Stat Membru kif ukoll jekk mhijiex.

Artikolu 21

Regola ġenerali

1. Dment li ma jkunx previst mod ieħor f'dan ir-Regolament, il-ligi applikabbli għas-suċċessjoni tad-deċedut fl-intier tagħha ghandha tkun il-ligi tal-Istat li fih id-deċedut kellu r-residenza abitwali tiegħu fil-mument tal-mewt.

2. Fejn, bhala eċċezzjoni, ikun ċar miċ-ċirkostanzi kollha tal-każ li, fil-mument tal-mewt, id-deċedut kien manifestament aktar marbut ma' Stat li mhux l-Istat li l-ligi tiegħu tkun applikabbli skont il-paragrafu 1, il-ligi applikabbli għas-suċċessjoni ghandha tkun il-ligi ta' dak l-Istat l-ieħor.

Artikolu 22

Għażla ta' ligi

1. Persuna tista' tagħżel bhala l-ligi li tirregola s-suċċessjoni tagħha fl-intier tagħha l-ligi tal-Istat li hija jkollha ċittadinanza tiegħu fil-mument li fiha tkun qiegħda tagħmel l-għażla.

Persuna li ghandha ċittadinanzi multipli tista' tagħżel il-ligi ta' kwalunkwe Stat li hija ghandha ċittadinanza tiegħu fil-mument li fiha tkun qiegħda tagħmel l-għażla jew fil-hin tal-mewt.

2. L-għażla ta' ligi ghandha ssir b'mod espliċitu f'dikjarazzjoni fil-forma ta' trasferiment *causa mortis* jew tintwera b'mod ċar bit-termini ta' tali trasferiment.

3. Il-validità sostantiva tal-att li bih saret l-għażla tal-ligi ghandha tkun irregolata mil-ligi magħżula.

4. Kwalunkwe modifika jew revoka tal-għażla ta' ligi ghandha tissodisfa r-rekwiżiti fir-rigward tal-forma għall-modifika jew ir-revoka ta' trasferiment *causa mortis*.

Artikolu 23

Il-kamp ta' applikazzjoni tal-ligi applikabbli

1. Il-ligi determinata skont l-Artikolu 21 jew l-Artikolu 22 ghandha tirregola s-suċċessjoni fl-intier tagħha.

2. Dik il-liġi tirregola, b'mod partikolari:
- il-kawżi, il-mument u l-post tal-ftuh tas-suċċessjoni;
  - id-determinazzjoni tal-benefiċjarji, tas-sehem rispettiv tagħhom u tal-obbligi li jistgħu jiġu imposti fuqhom mid-deċedut, u d-determinazzjoni ta' drittijiet oħra ta' suċċessjoni, inklużi d-drittijiet ta' suċċessjoni ta' mart/żewġ jew tas-sieħba/sieheb superstiti;
  - il-kapaċità ta' persuna li tiret;
  - dizeredazzjoni u diskwalifika minhabba mġiba;
  - it-trasferiment lill-eredi u, skont il-każ, lil-legatarji tal-assi, id-drittijiet u l-obbligi li jagħmlu parti mill-patrimonju, inklużi l-kondizzjonijiet u l-effetti tal-aċċettazzjoni jew ir-rinunzja tas-suċċessjoni jew tal-legat;
  - is-setgħat tal-eredi, tal-eżekutori testamentarji u amministraturi oħrajn tal-patrimonju, b'mod partikolari fir-rigward tal-bejgħ ta' proprjetà u l-hlas tal-kredituri, minghajr preġudizzju għas-setgħat imsemmijin fl-Artikolu 29(2) u (3);
  - ir-responsabbiltà għad-djun taht is-suċċessjoni;
  - il-parti tal-patrimonju li persuna tista' tid-disponi minnha, l-ishma riżervati u restrizzjonijiet oħrajn fuq it-trasferiment *causa mortis*, kif ukoll talbiet li persuni qrib tad-deċedut jista' jkollhom kontra l-patrimonju jew l-eredi;
  - kwalunkwe obbligu li jitraddu jew li jingħata kont ta' xi rigali, avvanzji jew legati meta jiġu ddeterminati l-ishma tal-benefiċjarji differenti; u
  - il-kondivizjoni tal-patrimonju.

Artikolu 24

Trasferimenti *causa mortis* li mhumiex ftehimiet rigward is-suċċessjoni

1. Trasferiment *causa mortis* li mhuwiex ftehim rigward is-suċċessjoni għandu jkun irregolat fir-rigward tal-ammissibbiltà u l-validità sostantiva tiegħu mil-liġi li, taht dan ir-Regolament, kienet tkun applikabbli għas-suċċessjoni tal-persuna li għamlet it-trasferiment li kieku hija mietet fil-jum li fih sar it-trasferiment.

2. Irrispettivament mill-paragrafu 1, persuna tista' tagħzel bhala l-liġi li tirregola t-trasferiment *causa mortis* tagħha fir-rigward tal-ammissibbiltà u tal-validità sostantiva tiegħu, il-liġi li dik il-persuna setgħet għazlet f'konformità mal-Artikolu 22 dwar il-kondizzjonijiet stabbiliti fih.

3. Il-paragrafu 1 għandu japplika, kif adatt, għall-modifika jew ir-revoka tat-trasferiment *causa mortis* li mhuwiex ftehim rigward is-suċċessjoni. Fil-każ ta' għażla ta' liġi skont il-paragrafu 2 il-modifika jew ir-revoka għandha tkun irregolata mil-liġi magħżula.

Artikolu 25

Ftehimiet dwar suċċessjoni

1. Ftehim dwar is-suċċessjoni fir-rigward tas-suċċessjoni ta' persuna waħda għandu jkun irregolat, fir-rigward tal-ammissibbiltà tiegħu, tal-validità sostantiva tiegħu u l-effetti vinkolanti tiegħu bejn il-partijiet, inklużi l-kondizzjonijiet għax-xoljiment tiegħu, bil-liġi li, skont dan ir-Regolament, kienet tkun applikabbli għas-suċċessjoni ta' dik il-persuna fil-każ tal-mewt tagħha fil-jum li fih ġie konkluż il-ftehim.

2. Ftehim dwar is-suċċessjoni rigward is-suċċessjoni ta' diversi persuni għandu jkun ammissibbli biss jekk huwa ammissibbli skont il-liġijiet kollha li, skont dan ir-Regolament, kienu jirregolaw is-suċċessjoni tal-persuni involuti kollha fil-każ tal-mewt tagħhom fil-jum li fih ġie konkluż il-ftehim.

Ftehim rigward suċċessjoni li huwa ammissibbli skont l-ewwel subparagrafu għandu jkun irregolat, fir-rigward tal-validità sostantiva tiegħu u l-effetti vinkolanti tiegħu bejn il-partijiet, inklużi l-kondizzjonijiet għax-xoljiment tiegħu, mil-liġi, minn dawk imsemmija fl-ewwel subparagrafu, li magħha jkollu l-eqreb rabta.

3. Irrispettivament mill-paragrafi 1 u 2, il-partijiet jistgħu jagħzlu bhala l-liġi li tirregola l-ftehim tagħhom rigward is-suċċessjoni, fir-rigward tal-ammissibbiltà tiegħu, tal-validità sostantiva tiegħu u l-effetti vinkolanti tiegħu bejn il-partijiet, inklużi l-kondizzjonijiet għax-xoljiment tiegħu, il-liġi li l-persuna jew waħda mill-persuni li l-patrimonju tagħha huwa involut setgħet tagħzel f'konformità mal-Artikolu 22 bil-kondizzjonijiet stabbiliti hawnhekk.

Artikolu 26

Validità sostantiva tat-trasferimenti *causa mortis*

1. Għall-finijiet tal-Artikoli 24 u 25 l-elementi li ġejjin għandhom jappartjenu għall-validità sostantiva:

- il-kapaċità tal-persuna li tagħmel it-trasferiment *causa mortis* li tagħmel tali trasferiment;

- (b) il-kawzi partikolari li jipprojbixxu lill-persuna li taghmel it-trasferimenti milli tid-disponi favur ċerti persuni jew li jipprojbixxu persuna milli tirċievi proprjetà tas-suċċessjoni mill-persuna li taghmel it-trasferiment;
- (c) l-ammissibbiltà ta' prokura bil-għan li jsir trasferiment *causa mortis*;
- (d) l-interpretazzjoni tat-trasferiment;
- (e) frodi, forza, żball u kwalunkwe mistoqsija oħra dwar il-kunsens jew l-intenzjoni tal-persuna li taghmel it-trasferiment.
2. Meta persuna jkollha l-kapaċità li taghmel trasferiment *causa mortis* skont il-liġi applikabbli skont l-Artikolu 24 jew l-Artikolu 25, bidla sussegwenti tal-liġi applikabbli ma għandhiex taffettwa l-kapaċità tagħha li timmodifika jew tirrevoka tali trasferiment.

Artikolu 27

Validità formali tat-trasferimenti *causa mortis* bil-miktub

1. Trasferiment *causa mortis* bil-miktub għandu jkun validu fir-rigward tal-forma jekk jikkonforma mal-liġi:
- (a) tal-Istat li fih sar it-trasferiment jew ġie konkluż il-ftehim dwar is-suċċessjoni konkluża;
- (b) ta' Stat li tiegħu kellu ċittadinanza t-testatur jew mill-inqas wiehed mill-persuni li s-suċċessjoni tiegħu hija kkonċernata minn ftehim rigward suċċessjoni, jew fil-mument meta sar it-trasferiment jew meta ġie konkluż il-ftehim, jew fil-mument tal-mewt tiegħu;
- (c) ta' Stat li fih kellu d-domicilju tiegħu t-testatur jew mill-inqas wiehed mill-persuni li s-suċċessjoni tiegħu hi kkonċernata minn ftehim rigward suċċessjoni, jew fil-mument meta sar it-trasferiment jew ġie konkluż il-ftehim, jew fil-mument tal-mewt tiegħu;
- (d) tal-Istat li fih kellu r-residenza abitwali tiegħu t-testatur jew mill-inqas wiehed mill-persuni parti li s-suċċessjoni tiegħu hi kkonċernata minn ftehim rigward suċċessjoni, jew fil-mument meta sar it-trasferiment jew meta ġie konkluż il-ftehim, jew fil-mument tal-mewt tiegħu; jew
- (e) fir-rigward tal-proprjetà immobbli, tal-Istat fejn tkun tinsab dik il-proprjetà immobbli.

Id-determinazzjoni tal-kwistjoni dwar jekk it-testatur jew kwalunkwe persuna li s-suċċessjoni tagħha hi kkonċernata

mill-ftehim rigward suċċessjoni kellhomx id-domicilju tagħhom fi Stat partikolari għandha tiġi regolata mil-liġi ta' dak l-Istat.

2. Il-paragrafu 1 għandu japplika wkoll għal trasferimenti *causa mortis* li jimmodifika jew jirrevokaw trasferiment preċedenti. Il-modifika jew ir-revoka għandha tkun valida wkoll fir-rigward tal-forma jekk tikkonforma ma' kwalunkwe waħda mil-liġijiet li skont it-termini tagħha, taht il-paragrafu 1, it-trasferiment *causa mortis* li jkun ġie mmodifikata jew irrevokat kien validu.

3. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, kwalunkwe dispożizzjoni tal-liġi li tillimita l-forom permessi tat-trasferimenti *causa mortis* b'riferiment għall-età, iċ-ċittadinanza jew kondizzjonijiet personali oħrajn tat-testatur jew tal-persuni li s-suċċessjoni tagħhom hi kkonċernata minn ftehim rigward suċċessjoni, għandha titqies li taghmel parti mill-materji rigward il-forma. L-istess regola għandha tapplika għall-kwalifiki meħtieġa minn kwalunkwe xhud għall-validità ta' trasferiment *causa mortis*.

Artikolu 28

Validità rigward il-forma ta' dikjarazzjoni dwar aċċettazzjoni jew rinunzja

Dikjarazzjoni dwar l-aċċettazzjoni jew ir-rinunzja tas-suċċessjoni, ta' legat jew ta' sehem riżervat jew ta' dikjarazzjoni mfassla biex tillimita r-responsabbiltà tal-persuna li taghmel id-dikjarazzjoni għandha tkun valida rigward il-forma jekk tissodisfa r-rekwiżiti ta':

- (a) il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni skont l-Artikolu 21 jew l-Artikolu 22; jew
- (b) il-liġi tal-Istat fejn il-persuna li taghmel id-dikjarazzjoni għandha r-residenza abitwali tagħha.

Artikolu 29

Regoli speċjali għall-hatra u s-setgħat ta' amministratur tal-patrimonju f'ċerti sitwazzjonijiet

1. Meta l-hatra ta' amministratur tkun mandatorja jew mandatorja fuq talba skont il-liġi tal-Istat Membru li l-qrati tiegħu jkollhom ġurisdizzjoni fuq is-suċċessjoni skont dan ir-Regolament u l-liġi applikabbli għas-suċċessjoni tkun liġi barranija, il-qrati ta' dak l-Istat Membru jistgħu, meta jiġu aditi, jaħtru amministratur wiehed jew aktar minn wiehed tal-patrimonju skont il-liġi tagħhom stess, skont il-kundizzjonijiet stipulati f'dan l-Artikolu.

L-amministratur(i) mahtur(a) skont dan il-paragrafu għandu/ għandhom ikun/ikunu l-persuna(i) intitolat(i) li jeżegwixxi(u) it-testament tad-deċedut u/jew li jamministra(w) il-patrimonju skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni. Meta dik il-liġi ma tippredix l-amministrazzjoni tal-patrimonju minn persuna li ma tkunx benefiċjarja, il-qrati tal-Istat Membru li fih l-amministratur għandu jinhatar jistgħu jahtru amministratur terz skont il-liġi tagħhom stess jekk dik il-liġi titlob hekk u jkun hemm kunflitt serju ta' interessi bejn il-benefiċjarji jew bejn il-benefiċjarji u l-kredituri jew persuni oħra li jkunu ggarantew id-dejn tad-deċedut, nuqqas ta' ftehim bejn il-benefiċjarji dwar l-amministrazzjoni tal-patrimonju jew patrimonju kumpless biex jiġi amministrat minhabba n-natura tal-assi.

L-amministratur(i) mahtur(a) skont dan il-paragrafu għandu/ għandhom ikun/ikunu l-uniku/uniċi persuna(i) intitolati li teżercita/jeżercitaw is-setgħat imsemmija fil-paragrafi 2 jew 3.

2. Il-persuna(i) mahtura bhala amministratur(i) skont il-paragrafu 1, għandha/għandhom teżercita/ jeżercitaw is-setgħat li tamministra/jamministraw il-patrimonju li tista'/jistgħu jeżercitaw skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni. Il-qorti tal-hatra tista' fid-deċiżjoni tagħha tistabbilixxi kundizzjonijiet speċifiċi għall-eżerċizzju ta' tali setgħat skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni.

Meta l-liġi applikabbli għas-suċċessjoni ma tippredix setgħat biżżejjed biex jitharsu l-assi tal-patrimonju jew biex jiġu protetti d-drittijiet tal-kredituri jew ta' persuni oħra li ggarantew id-dejn tad-deċedut, il-qorti tal-hatra tista' tiddeċiedi li tippermetti lill-amministratur(i) jeżercita(w), fuq bażi residwa, is-setgħat previsti għal dak il-ghan mil-liġi tagħha stess u tista' tiddefinixxi fid-deċiżjoni tagħha kundizzjonijiet speċifiċi għall-eżerċizzju ta' tali setgħat skont dik il-liġi.

Meta jeżercita(w) tali setgħat residwi, madankollu, l-amministratur(i) għandu/għandhom jirrispetta(w) il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni fir-rigward tat-trasferiment tas-sjieda ta' proprjetà tas-suċċessjoni, ir-responsabbiltà għad-djun skont is-suċċessjoni, id-drittijiet tal-benefiċjarji, fosthom meta jkun applikabbli, id-dritt li s-suċċessjoni tiġi aċċettata jew rifjutata, u meta jkun applikabbli s-setgħat tal-eżekutor tat-testament tad-deċedut.

3. Minkejja l-paragrafu 2, il-qorti li tahtar amministratur wiehed jew aktar minn wiehed skont il-paragrafu 1 tista', b'eċċezzjoni, meta l-liġi applikabbli għas-suċċessjoni tkun il-liġi ta' Stat terz, tiddeċiedi li tagħti lil dawk l-amministraturi s-setgħat ta' amministrazzjoni kollha previsti mil-liġi tal-Istat Membru li jinhatru fih.

Meta jeżercitaw tali setgħat, madankollu, l-amministraturi għandhom jirrispettaw, b'mod partikolari, id-determinazzjoni

tal-benefiċjarji u d-drittijiet ta' suċċessjoni tagħhom, inklużi d-drittijiet tagħhom għal sehem riżervat jew dikjarazzjoni kontra l-patrimonju jew il-werrieta skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni.

Artikolu 30

Regoli speċjali li jimponu restrizzjonijiet li jikkonċernaw jew jaffettwaw is-suċċessjon fir-rigward ta' ċerti assi

Meta l-liġi tal-Istat fejn jinsabu ċerti proprjetà immobbli, ċerti intrapriżi jew kategoriji speċjali oħra ta' assi jkollha regoli speċjali li, minhabba konsiderazzjonijiet ekonomiċi, familjari jew soċjali, jimponu restrizzjonijiet li jikkonċernaw jew jaffettwaw is-suċċessjoni fir-rigward ta' dawk l-assi, dawk ir-regoli speċjali għandhom japplikaw għas-suċċessjoni sakemm, skont il-liġi ta' dak l-Istat, huma applikabbli irrispettivament mil-liġi applikabbli għas-suċċessjoni.

Artikolu 31

Adattament ta' drittijiet in rem

Meta persuna tinwoka dritt *in rem* li hija tkun intitolata għalih skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni, u l-liġi tal-Istat Membru fejn id-dritt huwa invokat ma jirrikonnoxxix id-dritt *in rem* inkwistjoni, dak id-dritt għandu, jekk meħtieġ u safejn possibbli, jiġi adattat għall-eqreb dritt *in rem* ekwivalenti skont il-liġi ta' dak l-Istat waqt li jittiehed kont tal-ghanijiet u tal-interessi li jfittex id-dritt *in rem* speċifiku u l-effetti marbutin miegħu.

Artikolu 32

Mewt simultanja

Meta żewġ persuni jew aktar li s-suċċessjonijiet tagħhom huma rregolati minn liġijiet differenti jmutu f'cirkostanzi li fihom huwa inċert f'liema ordni sehhet il-mewt tagħhom, u fejn dawk il-liġijiet jipprevedu b'mod differenti għal dik is-sitwazzjoni jew ma jagħmlu l-ebda dispożizzjoni dwar dan, l-ebda wiehed mid-deċeduti ma għandu jkollu drittijiet għas-suċċessjoni tal-persuna jew il-persuni l-oħra.

Artikolu 33

Patrimonju battal

Safejn, skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni skont dan ir-Regolament, ma hemm l-ebda eredi jew legatarju għal xi assi indikat skont trasferiment *causa mortis* u l-ebda persuna fizika mhija eredi permezz tal-liġi, l-applikazzjoni tal-liġi ddeterminata b'dan il-mod ma għandhiex tipprekludi d-dritt ta' Stat Membru jew ta' entità mahtura għal dik il-fini minn dak l-Istat Membru li jakkwista taht il-liġi tiegħu stess l-assi tal-patrimonju li jinsab fit-territorju tagħhom sakemm il-kredituri jkunu intitolati jfittxu rimedju għat-talbiet tagħhom mill-assi tal-patrimonju fl-intier tagħhom.

Artikolu 34

“Renvoi”

1. L-applikazzjoni tal-liġi ta' kwalunkwe Stat terz speċifikat minn dan ir-Regolament għandha tisser l-applikazzjoni tar-regoli tal-liġi fis-seħh f'dak l-Istat inklużi r-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu sakemm dawk ir-regoli jaġhmlu “renvoi”:

(a) għal-liġi ta' Stat Membru; jew

(b) għal-liġi ta' Stat terz iehor li japplika l-liġi tiegħu.

2. L-ebda “renvoi” ma għandu japplika fir-rigward tal-liġijiet imsemmija fl-Artikolu 21(2), l-Artikolu 22, l-Artikolu 27, il-punt (b) tal-Artikolu 28 u l-Artikolu 30.

Artikolu 35

Ordni pubbliku (“ordre public”)

L-applikazzjoni ta' dispożizzjoni tal-liġi ta' kwalunkwe Stat speċifikata minn dan ir-Regolament tista' tincahad biss jekk tali applikazzjoni tkun manifestament inkompatibbli mal-ordni pubbliku (“ordre public”) tal-forum.

Artikolu 36

Stati b'aktar minn sistema legali waħda — konflitti territorjali ta' liġijiet

1. Fejn il-liġi speċifikata minn dan ir-Regolament hija dik ta' Stat li jinkludi diversi unitajiet territorjali, fejn kull waħda minnhom ikollha r-regoli tal-liġi proprji tagħha rigward is-suċċessjoni, ir-regoli interni dwar il-konflitt tal-liġijiet ta' dak l-Istat għandhom jiddeterminaw l-unità territorjali rilevanti li r-regoli tal-liġi proprji tagħha għandhom japplikaw.

2. Fin-nuqqas ta' tali regoli interni dwar il-konflitt tal-liġijiet:

(a) kwalunkwe referenza għal-liġi tal-Istat imsemmi fil-paragrafu 1 għandha, għall-finijiet tad-determinazzjoni tal-liġi applikabbli skont dispożizzjonijiet li jirrifere għar-residenza abitwali tad-deċedut, titqies bħala li tirrifere għal-liġi tal-unità territorjali li fiha d-deċedut kellu r-residenza abitwali tiegħu fil-mument tal-mewt;

(b) kwalunkwe referenza għal-liġi tal-Istat imsemmi fil-paragrafu 1 għandha, għall-finijiet tad-determinazzjoni tal-liġi applikabbli skont dispożizzjonijiet li jirrifere għan-nazzjonalità tad-deċedut, titqies bħala li tirrifere għal-liġi tal-unità territorjali li fiha d-deċedut kellu l-egreb rabta;

(c) kwalunkwe referenza għal-liġi tal-Istat imsemmi fil-paragrafu 1 għandha, għall-finijiet tad-determinazzjoni tal-liġi

applikabbli skont kwalunkwe dispożizzjoni oħra li tirrifere għal elementi oħrajn bħala fatturi ta' konnessjoni, titqies bħala li tirrifere għal-liġi tal-unità territorjali li fiha jinsab l-element rilevanti.

3. Irrispettivament mill-paragrafu 2, kwalunkwe referenza għal-liġi tal-Istat imsemmi fil-paragrafu 1 għandha, għall-finijiet tad-determinazzjoni tal-liġi rilevanti skont Artikolu 27, fin-nuqqas ta' kunflitt intern ta' liġijiet u regoli f'dak l-Istat, titqies bħala li tirrifere għal-liġi tal-unità territorjali li magħha t-testatur jew il-persuni li s-suċċessjoni tagħhom hija kkonċernata mill-ftehim dwar is-suċċessjoni kellhom l-egreb rabta.

Artikolu 37

Stati b'aktar minn sistema legali waħda— konflitti ta' liġijiet interpersonali

Fir-rigward ta' Stat li jkollu żewġ sistemi legali jew aktar jew settijiet ta' regoli applikabbli għal kategoriji differenti ta' persuni fir-rigward ta' suċċessjoni, kwalunkwe referenza għal-liġi ta' dan l-Istat għandha titqies bħala li tirrifere għas-sistema legali jew sett ta' regoli determinati mir-regoli fis-seħh f'dak l-Istat. Fin-nuqqas ta' regoli bhal dawn, għandhom japplikaw is-sistema ta' liġijiet jew is-sett ta' regoli li magħhom id-deċedut kellu l-egreb rabta.

Artikolu 38

Meta dan ir-Regolament mhuwiex applikabbli għal konflitti ta' liġijiet interni

Stat Membru li għandu diversi unitajiet territorjali li kull waħda minnhom għandha r-regoli ta' liġi proprji tagħha fir-rigward tas-suċċessjoni ma għandux ikun obligat li japplika dan ir-Regolament għall-konflitt tal-liġijiet li jirriżultaw bejn dawn l-unitajiet territorjali biss.

KAPITOLU IV

RIKONOXXIMENT, INFURZABBILTÀ U INFURZAR TA' DEĊIŻJONIJET

Artikolu 39

Rikonoxximent

1. Deċiżjoni mogħtija fi Stat Membru għandha tiġi rikonoxxuta fl-Istati Membri l-oħra mingħajr il-htieġa ta' ebda proċedura speċjali.

2. Fil-każ ta' kontestazzjoni, kull parti interessata li tinvoka bħala talba prinċipali r-ikonoxximent ta' deċiżjoni, tista' titlob li jiġi kkonstatat, skont il-proċedura prevista fl-Artikoli 45 sa 58, li d-deċiżjoni tiġi rikonoxxuta.

3. Jekk l-eżitu tal-proċedimenti f'qorti ta' Stat Membru jiddependi mid-determinazzjoni ta' kwistjoni inċidentali ta' rikonoxximent, dik il-qorti għandu jkollha ġurisdizzjoni fuq dik il-kwis-tjoni.

Artikolu 40

Raġunijiet ta' non-rikonoxximent

Deċiżjoni ma għandhiex tiġi rikonoxxuta:

- (a) jekk rikonoxximent bħal dan ikun manifestament kontra l-ordni pubbliku ("ordre public") fl-Istat Membru li fih intalab rikonoxximent;
- (b) meta tkun ingħatat fl-assenza ta' dehra, jekk il-konvenut ma kienx gie notifikat jew infurmat bid-dokument li jkun fetiħ il-proċedimenti jew b'dokument ekwivalenti fi żmien suffiċjenti u b'tali manjiera li dan ikun jista' jhejji għad-difiża tiegħu, sakemm il-konvenut ma jkunx naqas milli jibda l-proċedimenti biex jiddisputa s-sentenza meta kien possibbli għalih jagħmel hekk;
- (c) jekk tkun irrikonċiljabbli ma' deċiżjoni mogħtija fil-proċedimenti bejn l-istess partijiet fl-Istat Membru fejn jifittex ir-rikonoxximent;
- (d) jekk tkun irrikonċiljabbli ma' deċiżjoni mogħtija aktar kmieni fi Stat Membru iehor jew fi Stat terz fi proċedimenti li jinvolvu l-istess kawża ta' azzjoni u bejn l-istess partijiet, dment li dik id-deċiżjoni aktar kmieni tissodisfa l-kondizzjonijiet meħtieġa għar-rikonoxximent tagħha fl-Istat Membru li fih jintalab ir-rikonoxximent.

Artikolu 41

Ebda reviżjoni dwar is-sustanza

Taht l-ebda ċirkostanza deċiżjoni mogħtija fi Stat Membru tista' tiġi riveduta fir-rigward tas-sustanza tagħha.

Artikolu 42

Twaqqif tal-proċeduri ta' rikonoxximent

Il-qorti ta' Stat Membru li tiġi invokata għal talba ta' rikonoxximent ta' deċiżjoni mogħtija fi Stat Membru iehor tista' tissospendi l-proċedimenti tagħha jekk ikun gie pprezentat appell kontra din id-deċiżjoni fl-Istat Membru ta' oriġini.

Artikolu 43

Infurzabbiltà

Id-deċiżjonijiet mogħtija fi Stat Membru u infurzabbli f'dak l-Istat għandhom ikunu infurzabbli fi Stat Membru iehor meta, bl-applikazzjoni ta' kwalunkwe parti interessata, ikunu ġew iddikjarati infurzabbli fi Stati Membri oħrajn f'konformità mal-proċedura prevista fl-Artikoli 45 sa 58.

Artikolu 44

Determinazzjoni ta' domicilju

Sabiex jiġi ddeterminat jekk, għall-finijiet tal-proċedura prevista fl-Artikoli 45 sa 58, parti hijiex domiciljata fl-Istat Membru tal-infurzar, il-qorti invokata għandha tapplika l-liġi interna ta' dak l-Istat Membru.

Artikolu 45

Ġurisdizzjoni tal-qorti lokali

1. L-applikazzjoni għal dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà għandha tiġi pprezentata lill-qorti jew lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tal-infurzar ikkomunikata minn dak l-Istat Membru lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 78.

2. Il-ġurisdizzjoni lokali għandha tiġi determinata b'referenza għal post tad-domicilju tal-parti li kontra tagħha tkun qed titfittex l-infurzabbiltà, jew fil-post tal-infurzar.

Artikolu 46

Proċedura

1. Il-proċedura ta' applikazzjoni għandha tkun irregolata mil-liġi tal-Istat Membru ta' infurzar.

2. L-applikant ma għandux ikun meħtieġ li jkollu indirizz postali jew rappreżentant awtorizzat fl-Istat Membru ta' infurzar.

3. L-applikazzjoni għandha tkun akkumpanjata mid-dokumenti li ġejjin:

(a) kopja tad-deċiżjoni li tissodisfa l-kondizzjonijiet meħtieġa biex tiġi stabbilita l-awtenticità tagħha;

(b) l-attestazzjoni mahruġa mill-qorti jew l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tal-oriġini bl-użu tal-formola stabbilita f'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 81(2), mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 47.

*Artikolu 47***Nuqqas ta' preżentazzjoni tal-attestazzjoni**

1. Jekk l-attestazzjoni msemmija fil-punt (b) tal-Artikolu 46(3) ma tiġix ippreżentata, il-qorti jew l-awtorità kompetenti tista' tispeċifika żmien għall-preżentazzjoni tiegħu jew taċċetta dokument ekwivalenti jew, jekk tikkunsidra li jkollha informazzjoni suffiċjenti quddiemha, tgħaddi minghajru.
2. Jekk il-qorti jew awtorità kompetenti hekk titlob, għandha tiġi ppreżentata traduzzjoni tad-dokumenti. It-traduzzjoni għandha ssir minn persuna kkwalfikata biex tittraduċi f'wiehed mill-Istati Membri.

*Artikolu 48***Dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà**

Id-deċiżjoni għandha tiġi ddikjarata infurzabbli immedjatament wara li jitlestew il-formalitajiet fl-Artikolu 46 minghajr ebda reviżjoni skont l-Artikolu 40. Il-parti li kontriha jintalab l-infurzar ma għandhiex f'dan l-istadju tal-proċedimenti tkun intitolata tagħmel xi sottomissjonijiet dwar l-applikazzjoni.

*Artikolu 49***Notifika tad-deċiżjoni dwar l-applikazzjoni għal dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà**

1. Id-deċiżjoni dwar l-applikazzjoni għal dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà għandha tingieb immedjatament għall-attenzjoni tal-applikant skont il-proċedura stabbilita bil-liġi tal-Istat Membru tal-infurzar.
2. Id-dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà għandha tiġi notifikata lill-parti li kontriha qed jintalab l-infurzar, akkumpanjata mid-deċiżjoni, jekk ma tkunx diġà giet notifikata lil dik il-parti.

*Artikolu 50***Appell kontra d-deċiżjoni dwar l-applikazzjoni għal dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà**

1. Id-deċiżjoni dwar l-applikazzjoni għal dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà tista' tiġi appellata minn kwalunkwe parti.
2. L-appell għandu jiġi ppreżentat quddiem il-qorti kkomunikata mill-Istat Membru kkonċernat lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 78.
3. L-appell għandu jiġi ttrattat skont ir-regoli li jirregolaw il-proċedura fmaterji kontradittorji.
4. Jekk il-parti li kontriha jintalab l-infurzar tonqos milli tidher quddiem il-qorti tal-appell fi proċedimenti dwar appell

imressaq mill-applikant, għandu japplika l-Artikolu 16, anki meta l-parti li kontriha jintalab l-infurzar mhijiex domiciljata f'ebda wiehed mill-Istati Membri.

5. L-appell kontra d-dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà għandu jiġi ppreżentat fi żmien 30 jum min-notifika jew mill-komunikazzjoni tiegħu. Jekk il-parti li kontriha jintalab l-infurzar hi domiciljata fi Stat Membru differenti minn dak li fih tkun inġerata id-dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà, iż-żmien għal appell għandu jkun ta' 60 jum u għandu jibda jghodd mill-jum tan-notifika, lilha personalment jew fir-residenza tagħha. L-ebda estensjoni ma tista' tingħata minhabba d-distanza.

*Artikolu 51***Proċedura biex tiġi kkontestata d-deċiżjoni mogħtija fl-appell**

Id-deċiżjoni mogħtija fl-appell tista' tiġi kkontestata biss permezz tal-proċedura kkomunikata mill-Istat Membru kkonċernat lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 78.

*Artikolu 52***Rifjut jew revoka ta' dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà**

Il-qorti li quddiemha jkun gie ppreżentat appell skont l-Artikolu 50 jew l-Artikolu 51 għandha tirrifjuta jew tirrevoka dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà unikament għal xi wahda mir-raġunijiet speċifikati fl-Artikolu 40. Hija għandha tagħti d-deċiżjoni tagħha minghajr dewmien.

*Artikolu 53***Sospensjoni tal-proċedimenti**

Il-qorti ppreżentata b'appell skont l-Artikolu 50 jew l-Artikolu 51 għandha, mal-applikazzjoni tal-parti li kontriha jintalab l-infurzar, tissospendi l-proċedimenti jekk l-infurzabbiltà tad-deċiżjoni tiġi sospiżta fl-Istat Membru tal-orijini minhabba appell.

*Artikolu 54***Miżuri proviżorji, inklużi daww protettivi**

1. Meta deċiżjoni għandha tiġi rikonossuta skont dan il-Kapitolu, xejn ma għandu jimpedixxi lill-applikant milli jagħmel użu minn miżuri proviżorji, inklużi miżuri protettivi, skont il-liġi tal-Istat Membru tal-infurzar minghajr il-htieġa ta' dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà skont l-Artikolu 48.
2. Id-dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà għandha ġġib magħha skont l-applikazzjoni tal-liġi l-poter li wiehed jipproċedi għal kwalunkwe miżura protettiva.

3. Matul iż-żmien speċifikat, skont l-Artikolu 50(5), għal appell kontra d-dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà u sakemm ikun determinat kwalunkwe tali appell, l-ebda miżura ta' infurzar ma tista' tittiehed hlief miżuri protettivi kontra l-proprjetà tal-parti li kontriha jintalab l-infurzar.

Artikolu 55

Infurzabbiltà parzjali

1. Meta tkun ingħatat deċiżjoni rigward diversi materji u d-dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà ma tkunx tista tingħata għalihom kollha, il-qorti jew l-awtorità kompetenti għandha tagħtiha għal waħda minnhom jew aktar.

2. Applikant jista' jitlob dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà limitata għal partijiet minn deċiżjoni.

Artikolu 56

Għajjuna legali

Applikant li, fl-Istat Membru tal-orijini jkun ibbenefika bis-shih jew parzjalment mill-għajjuna legali jew minn eżenzjoni mill-ispejjeż jew l-infiq, għandu jkun intitolat, fi kwalunkwe proċediment għal dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà, li jibbenefika mill-għajjuna legali l-aktar favorevoli jew mill-eżenzjoni l-aktar estiża mill-ispejjeż jew l-infiq kif previst mil-liġi tal-Istat Membru tal-infurzar.

Artikolu 57

Ebda garanzija, bond jew depożitu

L-ebda garanzija, bond jew depożitu, irrispettivament mid-deskrizzjoni, ma għandhom ikunu meħtieġa minn parti li fi Stat Membru tapplika għal rikonoxximent, infurzabbiltà jew infurzar ta' deċiżjoni mogħtija fi Stat Membru iehor minhabba li tkun ċittadin barrani jew li ma tkunx domiciljata jew residenti fl-Istat Membru tal-infurzar.

Artikolu 58

Ebda imposta, dazju jew onorarju

Fil-proċedimenti għall-hruġ ta' dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà, ma għandhom jiġu imposti l-ebda imposta, dazju jew onorarju kkal-kulati b'referenza għall-valur tal-materja inkwistjoni fl-Istat Membru tal-infurzar.

KAPITOLU V

STRUMENTI AWTEŦIĊI U SOLUZZJONIJIET BIL-QORTI

Artikolu 59

Aċċettazzjoni ta' strumenti awteŦiċi

1. Strument awteŦiku stabbilit fi Stat Membru għandu jkollu l-istess effetti evidenzjarji fi Stat Membru iehor bhal ma għandu

fl-Istat Membru tal-orijini jew l-aktar effetti komparabbli, dment li dan ma jkunx manifestament kuntrarju għall-ordni pubbliku ("ordre public") fl-Istat Membru kkonċernat.

Persuna li tixtieq tagħmel użu minn strument awteŦiku fi Stat Membru iehor tista' titlob lill-awtorità li tistabbilixxi l-istrument awteŦiku fl-Istat Membru tal-orijini biex timla l-formola tiġi stabbilita f'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 81(2) li tiddekrivi l-effetti evidenzjarji li l-istrument awteŦiku jipproduċi fl-Istat Membru tal-orijini.

2. Kwalunkwe kontestazzjoni marbuta mal-awteŦiċità ta' strument awteŦiku għandha ssir quddiem il-qorti tal-Istat Membru ta' orijini u għandha tittiehed deċiżjoni dwarha skont il-liġi ta' dak l-Istat. L-istrument awteŦiku kkontestat ma għandu jipproduċi ebda effett evidenzjarju fi Stat Membru iehor sakemm il-kontestazzjoni tkun għadha pendenti quddiem il-qorti kompetenti.

3. Kwalunkwe kontestazzjoni marbuta mal-atti legali jew ir-relazzjonijiet legali rreġistrati fi strument awteŦiku għandha ssir quddiem il-qorti li għandhom ġurisdizzjoni skont dan ir-Regolament u għandha tittiehed deċiżjoni dwarha skont il-liġi applikabbli taht il-Kapitolu III. L-istrument awteŦiku li jkun ġie kkontestat ma għandu jipproduċi ebda effett evidenzjarju fi Stat Membru hlief l-Istat Membru tal-orijini fir-rigward tal-materja li tkun qed tiġi kkontestata sakemm il-kontestazzjoni tkun għadha pendenti quddiem il-qorti kompetenti.

4. Jekk l-eżitu tal-proċedimenti f'qorti ta' Stat Membru jiddependi fuq id-determinazzjoni ta' kwistjoni inċidentali relatata mal-atti legali jew ir-relazzjonijiet legali rreġistrati fi strument awteŦiku fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni dik il-qorti għandu jkollha ġurisdizzjoni fuq dik il-kwistjoni.

Artikolu 60

Infurzabbiltà ta' atti awteŦiċi

1. Att awteŦiku li huwa infurzabbli fl-Istat Membru tal-orijini għandu jiġi ddikjarat bħala infurzabbli fi Stat Membru iehor mal-applikazzjoni ta' kwalunkwe parti interessata f'konformità mal-proċedura prevista fl-Artikoli 45 sa 58.

2. Għall-finijiet tal-punt (b) tal-Artikolu 46(3) l-awtorità li stabbilixxiet l-istrument awteŦiku għandha, fuq l-applikazzjoni ta' kwalunkwe parti interessata, tohroġ attestazzjoni bl-użu tal-formola stabbilita skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 81(2).

3. Il-qorti li quddiemha jkun ġie pprezentat appell skont l-Artikolu 50 jew l-Artikolu 51 għandha tirrifjuta jew tirrevoka dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà biss jekk l-infurzar tas-soluzzjoni bil-qorti jkun manifestament kuntrarju għall-ordni pubbliku ("ordre public") fl-Istat Membru tal-infurzar.

Artikolu 61

Infurzabbiltà ta' soluzzjonijiet bil-qorti

1. Soluzzjonijiet bil-qorti li huma infurzabbli fl-Istat Membru tal-orijini għandhom jiġu ddikjarati bħala infurzabbli fi Stat Membru ieħor mal-applikazzjoni ta' kwalunkwe parti interessata f'konformità mal-proċedura prevista fl-Artikoli 45 sa 58.

2. Għall-finijiet tal-punt (b) tal-Artikolu 46(3) il-qorti li approvat is-soluzzjoni jew li giet konkluża quddiemha għandha, fuq l-applikazzjoni ta' kwalunkwe parti interessata, tohroġ attestazzjoni bl-użu tal-formola stabbilita skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 81(2).

3. Il-qorti li quddiemha jkun gie pprezentat appell skont l-Artikolu 50 jew l-Artikolu 51 għandha tirrifjuta jew tirrevoka dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà biss jekk l-infurzar tas-soluzzjoni bil-qorti jkun manifestament kuntrarju għall-ordni pubbliku ("ordre public") fl-Istat Membru tal-infurzar.

KAPITOLU VI

ĊERTIFIKAT EWROPEW TAS-SUĊĊESSJONI

Artikolu 62

Holqien ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni

1. Dan ir-Regolament johloq Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni (minn hawn 'il quddiem "iċ-Ċertifikat") li għandu jinhareg għall-użu fi Stat Membru ieħor u għandu jipproduċi l-effetti elenkati fl-Artikolu 69.

2. L-użu taċ-Ċertifikat ma għandux ikun mandatorju.

3. Iċ-Ċertifikat ma għandux jiehu l-post tad-dokumenti interni li jintużaw għal finijiet simili fl-Istati Membri. Madankollu, ladarba jinhareg għall-użu fi Stat Membru ieħor, iċ-Ċertifikat għandu jipproduċi l-effetti elenkati fl-Artikolu 69 fl-Istat Membru li l-awtoritajiet tiegħu jkunu harġuh f'konformità ma' dan il-Kapitolu.

Artikolu 63

Fini taċ-Ċertifikat

1. Iċ-Ċertifikat hu għall-użu minn werrieta, legatarji li għandhom drittijiet diretti fis-suċċessjoni u eżekutori ta' testmenti jew amministraturi tal-patrimonju li, fi Stat Membru ieħor, jkunu jehtiegu jinvokaw l-istatus tagħhom jew li jeżercitaw rispettivament id-drittijiet tagħhom bħala werrieta jew legatarji u/jew is-setgħat tagħhom bħala eżekutori ta' testmenti jew amministraturi tal-patrimonju.

2. Iċ-Ċertifikat jista' jintuża, b'mod partikolari, biex jiġi muri wiehed jew iżjed minn dawn li ġejjin:

(a) l-istatus u/jew id-drittijiet ta' kull werriet, jew skont il-każ, ta' kull legatarju msemmi fiċ-Ċertifikat u s-sehem rispettiv tagħhom tal-patrimonju;

(b) l-attribuzzjoni ta' ass speċifiku jew assi speċifiċi li jagħmlu parti mill-patrimonju għall-werriet(a), jew skont il-każ, għal legatarju/i msemmi(ja) fiċ-Ċertifikat;

(c) is-setgħat tal-persuna msemmija fiċ-Ċertifikat biex tkun l-eżekutor jew l-amministratur tal-patrimonju.

Artikolu 64

Kompetenza biex jinhareg iċ-Ċertifikat

Iċ-Ċertifikat għandhu jinhareg fl-Istat Membru li l-qorti tiegħu għandhom ġurisdizzjoni skont l-Artikolu 4, l-Artikolu 7, l-Artikolu 10 jew l-Artikolu 11. L-awtorità emittenti għandha tkun:

(a) qorti kif definit fl-Artikolu 3(2); jew

(b) awtorità oħra li, skont il-liġi nazzjonali, għandha kompetenza biex tittratta materji ta' suċċessjoni.

Artikolu 65

Applikazzjoni għal Ċertifikat

1. Iċ-Ċertifikat għandu jinhareg fuq applikazzjoni minn kwalunkwe persuna msemmija fl-Artikolu 63(1) (minn hawn "il quddiem imsejha "l-applikant").

2. Għall-finijiet tal-prezentazzjoni ta' applikazzjoni, l-applikant jista' juża l-formola stabbilita skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 81(2).

3. L-applikazzjoni għandu jkun fiha l-informazzjoni elenkata hawn isfel, safejn l-applikant ikun jaf b'din l-informazzjoni u safejn hija tkun mehtiega sabiex l-awtorità emittenti tkun tista' tiċċertifika l-elementi li l-applikant irid li jiġu certifikati, u għandha tkun akkumpanjata mid-dokumenti rilevanti kollha jew fl-originali jew kopji li jissodisfaw il-kondizzjonijiet neċessarji biex tiġi stabbilita l-awtenticità tagħhom, minghajr preġudizzju għall-Artikolu 66(2):

(a) dettalji rigward id-deċedut: il-kunjom (jekk applikabbli, il-kunjom tat-twelid), l-isem/ismijiet, is-sess, id-data u l-post tat-twelid, l-istat ċivili, iċ-ċittadinanza, in-numru ta' identifikazzjoni (jekk applikabbli), l-indirizz fil-hin tal-mewt, id-data u l-post tal-mewt;

(b) dettalji rigward l-applikant: il-kunjom (jekk applikabbli, il-kunjom tat-twelid), l-isem/ismijiet, is-sess, id-data u l-post tat-twelid, l-istat ċivili, iċ-ċittadinanza, in-numru ta' identifikazzjoni (jekk applikabbli), l-indirizz u r-relazzjoni mad-deċedut, jekk ikun hemm;

- (c) dettalji rigward ir-rappreżentant tal-applikant, jekk ikun hemm: il-kunjom (jekk applikabbli, il-kunjom tat-twelid), l-isem/ismijiet, l-indirizz u l-kapaċità rappreżentattiva;
- (d) dettalji tal-mart/żewġ jew tas-sieheb/sieħba tad-deċedut u, jekk applikabbli l-ex mart/żewġ jew l-ex konjuġi jew l-ex sieheb/sieħba jew l-ex shab: il-kunjom (jekk applikabbli, il-kunjom tat-twelid), l-isem/ismijiet, is-sess, id-data u l-post tat-twelid, l-istat ċivili, iċ-ċittadinanza, in-numru ta' identifikazzjoni (jekk applikabbli), u l-indirizz;
- (e) dettalji ta' benefiċjarji possibbli oħrajn taht trasferiment *causa mortis* u/jew bl-operat tal-liġi: kunjom u isem/ismijiet jew isem tal-organizzazzjoni, numru ta' identifikazzjoni (jekk applikabbli) u indirizz;
- (f) il-fini intenzjonata taċ-Ċertifikat skont l-Artikolu 63;
- (g) id-dettalji ta' kuntatt tal-qorti jew ta' qorti kompetenti oħra li tkun qed tittratta jew tkun ittrattat is-suċċessjoni fiha nfisha, jekk applikabbli;
- (h) l-elementi li fuqhom l-applikant jibbaża, kif mehtieg, id-dritt pretiż tiegħu għall-proprjetà tas-suċċessjoni bħala benefiċjarju u/jew id-dritt tiegħu li jeżegwixxi t-testament tad-deċedut u/jew id-dritt li jamministra l-patrimonju tad-deċedut;
- (i) indikazzjoni jekk id-deċedut kienx għamel trasferiment *causa mortis*; jekk la l-oriġinali u lanqas kopja ma huma meħmużin, indikazzjoni rigward il-post fejn jinsab l-oriġinali;
- (j) indikazzjoni ta' jekk id-deċedut kienx dahhal f'kuntratt taż-żwieġ jew fil-kuntratt rigward relazzjoni li jista' jkollha effetti komparabbli għaž-żwieġ; jekk la l-oriġinali u lanqas kopja tal-kuntratt ma huma meħmużin, indikazzjoni rigward il-post fejn jinsab l-oriġinali;
- (k) indikazzjoni ta' jekk xi wiehed mill-benefiċjarji jkunx għamel dikjarazzjoni rigward aċċettazzjoni jew rinunzja tas-suċċessjoni;
- (l) dikjarazzjoni li tgħid li sa fejn jaf l-applikant, ma hemm l-ebda tilwima pendent rigward l-elementi li għandhom jiġu ċċertifikati;
- (m) kwalunkwe informazzjoni oħra li l-applikant iqis utli għall-finijiet tal-hruġ taċ-Ċertifikat.

Artikolu 66

Eżami tal-applikazzjoni

1. Meta tirċievi l-applikazzjoni l-awtorità emittenti għandha tivverifika l-informazzjoni u d-dikjarazzjonijiet u d-dokumenti u evidenza oħra pprovduti mill-applikant. Hija għandha twettaq l-inkjesti mehtieġa għal dik il-verifika minn jeddha fejn dan ikun previst jew awtorizzat mil-liġi tagħha proprja jew għandha tistieden lill-applikant jipprovdri kwalunkwe evidenza oħra li hija tqis mehtieġa.

2. Meta l-applikant ma jkunx jista' jipproduċi kopji tad-dokumenti rilevanti li jissodisfaw il-kondizzjonijiet mehtieġa biex tiġi stabbilita l-awtentikità tagħhom, l-awtorità emittenti tista' tiddeċiedi li taċċetta forom oħra ta' evidenza.

3. Meta dan ikun previst mil-liġi tagħha proprja u soġġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti hemmhekk, l-awtorità emittenti tista' titlob li d-dikjarazzjonijiet isiru taht ġurament jew permezz ta' dikjarazzjoni statutorja minflok ġurament.

4. L-awtorità emittenti għandha tiehu l-passi kollha mehtieġa biex tinforma lill-benefiċjarji dwar l-applikazzjoni għal Ċertifikat. Hija għandha, jekk ikun mehtieġ għall-istabbiliment tal-elementi li għandhom jiġu ċċertifikati, tisma' lil kwalunkwe persuna involuta u kwalunkwe eżekutur jew amministratur u tagħmel avvizi pubbliċi bil-għan li tinghata l-opportunità lil benefiċjarji possibbli biex jinwokaw id-drittijiet tagħhom.

5. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, l-awtorità kompetenti ta' Stat Membru għandha, fuq talba, tipprovdri lill-awtorità emittenti ta' Stat Membru iehor l-informazzjoni miżmuma, b'mod partikolari, fir-registri tal-artijiet, fir-registri tal-istat ċivili u f'registri fejn jiġu rreġistrati d-dokumenti u l-fatti li jkunu ta' rilevanza għas-suċċessjoni jew għar-regim tal-proprjetà matrimonjali jew regim ekwivalenti tal-proprjetà tad-deċedut, fejn dik l-awtorità kompetenti tiġi awtorizzata, skont il-liġi nazzjonali, biex tipprovdri lil awtorità nazzjonali oħra b'tali informazzjoni.

Artikolu 67

Hruġ taċ-Ċertifikat

1. L-awtorità emittenti għandha tohroġ iċ-Ċertifikat mingħajr dewmien f'konformità mal-proċedura stabbilita f'dan il-Kapitolu meta l-elementi li għandhom jiġu ċċertifikati jkunu ġew stabbiliti skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni jew skont kwalunkwe liġi oħra applikabbli għal elementi speċifiċi. Hija għandha tuża l-formola stabbilita skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 81(2).

L-awtorità emittenti ma ghandhiex tohroġ iċ-Ċertifikat b'mod partikolari jekk:

- (a) l-elementi li ghandhom jiġu ċertifikati jkunu qed jiġu kkontestati; jew
  - (b) iċ-Ċertifikat ma jkunx konformi ma deċiżjoni li tkopri l-istess elementi.
2. L-awtorità emittenti ghandha tiegħu l-passi kollha neċessarji biex tinforma l-benefiċjarji dwar il-hruġ taċ-Ċertifikat.

Artikolu 68

Kontenut taċ-Ċertifikat

Iċ-Ċertifikat għandu jkun fih l-informazzjoni li ġejja sa fejn meħtieġ għall-fini li għalih jinhareġ:

- (a) l-isem u l-indirizz tal-awtorità emittenti;
- (b) in-numru ta' referenza tal-fajl;
- (c) l-elementi li abbażi tagħhom l-awtorità emittenti tikkunsidra lilha nfisha kompetenti biex tohroġ iċ-Ċertifikat;
- (d) id-data tal-hruġ;
- (e) dettalji rigward l-applikant: il-kunjom (jekk applikabbli, il-kunjom tat-twelid), l-isem/ismijiet, is-sess, id-data u l-post tat-twelid, l-istat ċivili, iċ-ċittadinanza, in-numru ta' identifikazzjoni (jekk applikabbli), l-indirizz u r-relazzjoni mad-deċedut, jekk tkun teżisti;
- (f) dettalji rigward id-deċedut: il-kunjom (jekk applikabbli, il-kunjom tat-twelid), l-isem/ismijiet, is-sess, id-data u l-post tat-twelid, l-istat ċivili, iċ-ċittadinanza, in-numru ta' identifikazzjoni (jekk applikabbli), l-indirizz fil-hin tal-mewt, id-data u l-post tal-mewt;
- (g) dettalji rigward il-benefiċjarji: il-kunjom (jekk applikabbli, il-kunjom tat-twelid), l-isem/ismijiet u n-numru ta' identifikazzjoni (jekk applikabbli);
- (h) informazzjoni dwar kuntratt taż-żwieġ li jkun dahal għalih id-deċedut jew, jekk applikabbli, kuntratt li jkun dahal għalih id-deċedut fil-kuntest ta' relazzjoni meqjusa mil-liġi li tkun applikabbli għal tali relazzjoni li jkollha effetti komparabbli għal żwieġ u informazzjoni rigward is-sistema ta' proprjetà matrimonjali jew sistema ta' proprjetà ekwivalenti;
- (i) il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni u l-elementi li abbażi tagħhom giet iddeterminata dik il-liġi;

- (j) informazzjoni dwar jekk is-suċċessjoni hijiex taht testment jew *ab intestato*, inkluża informazzjoni rigward l-elementi li jwasslu għad-drittijiet u/jew is-setgħat tal-verrieta, il-legatarji, l-eżekutori tat-testmenti jew l-amministraturi tal-patrimonju;
- (k) jekk applikabbli, l-informazzjoni fir-rigward ta' kull benefiċjarju dwar in-natura tal-aċċettazzjoni jew ir-rinunzja tas-suċċessjoni;
- (l) is-sehem ta' kull eredi u, jekk applikabbli, il-lista ta' drittijiet u/jew assi għal kwalunkwe werriet partikolari;
- (m) il-lista ta' drittijiet u/jew assi għal kwalunkwe legatarju partikolari;
- (n) ir-restrizzjonijiet fuq id-drittijiet tal-verriet(a) u, kif adatt, il-legatarju/i skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni u/jew skont it-trasferiment *causa mortis*;
- (o) is-setgħat tal-eżekutor tat-testment u/jew l-amministratur tal-patrimonju u r-restrizzjonijiet fuq dawk is-setgħat skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni u/jew skont it-trasferiment *causa mortis*.

Artikolu 69

Effetti taċ-Ċertifikat

1. Iċ-Ċertifikat għandu jipproduċi l-effetti tiegħu fl-Istati Membri kollha minghajr il-htiega ta' xi procedura speċjali.
2. Għandu jkun preżunt li iċ-Ċertifikat juri b'mod preċiż elementi li jkunu ġew stabbiliti skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni jew skont kwalunkwe liġi oħra applikabbli għal elementi speċifiċi. Il-persuna msemmija fiċ-Ċertifikat bhala l-verrieta, il-legatarju, l-eżekutor tat-testment jew l-amministratur tal-patrimonju għandha titqies li għandha l-istatus imsemmi fiċ-Ċertifikat u/jew li għandha d-drittijiet jew is-setgħat imsemmijin fiċ-Ċertifikat bl-ebda kondizzjoni u/jew restrizzjoni marbuta ma' dawk id-drittijiet jew setgħat hlief minn dawk iddikjarati fiċ-Ċertifikat.
3. Kwalunkwe persuna li, waqt li taġixxi abbażi tal-informazzjoni ċertifikata f'Ċertifikat, tagħmel hlas jew tghaddi proprjetà lil persuna msemmija fiċ-Ċertifikat kif awtorizzata biex taċċetta hlas jew proprjetà għandha tiġi meqjusa li għamlet tranżazzjoni ma' persuna li għandha l-awtorità li taċċetta hlas jew proprjetà, dment li ma tkunx taf li l-kontenut taċ-Ċertifikat mhux preċiż jew ma tkunx taf b'tali imprecizzjoni minhabba negligenza serja.

4. Fejn persuna msemmija fiċ-Ċertifikat hija awtorizzata tid-disponi minn proprjetà fis-suċċessjoni tid-disponi minn tali proprjetà favur persuna oħra, dik il-persuna l-oħra għandha, jekk taġixxi fuq il-bażi tal-informazzjoni ċertifikata fiċ-Ċertifikat, titqies li għamlet tranzazzjoni ma' persuna bl-awtorità li tid-disponi mill-proprjetà kkonċernata, dment li din ma tkunx taf li l-kontenut taċ-Ċertifikat mhux preċiż jew ma tkunx taf b'tali imprecizjoni minhabba negligenza serja.

5. Iċ-Ċertifikat għandu jikkostitwixxi dokument validu għar-registrazzjoni ta' proprjetà tas-suċċessjoni fir-registru rilevanti ta' Stat Membru, mingħajr preġudizzju għall-punti (k) u (l) tal-Artikolu 1(2).

Artikolu 70

Kopji ċertifikati taċ-Ċertifikat

1. L-awtorità emittenti għandha żżomm l-origjinali taċ-Ċertifikat u għandha toħroġ kopja ċertifikata waħda jew aktar lill-applikant u lil kwalunkwe persuna li turi interess legittimu.

2. L-awtorità emittenti għandha, għall-finijiet tal-Artikoli 71(3) u 73(2), iżżomm lista ta' persuni li jkunu nharġulhom kopji ċertifikati skont il-paragrafu 1.

3. Il-kopji ċertifikati li jinħarġu għandhom ikunu validi għal perjodu limitat ta' sitt xhur li għandu jiġi indikat fil-kopja ċertifikata permezz ta' data ta' skadenza. F'każijiet straordinarji ġġustifikati kif meħtieġ, l-awtorità emittenti tista', b'deroga, tiddeciedi li l-perjodu ta' validità jkun itwal. Ladarba jkun skada dan il-perjodu, kwalunkwe persuna fil-pussess ta' kopja ċertifikata għandha, sabiex tkun tista' tuża ċ-Ċertifikat għall-finijiet indikati fl-Artikolu 63, tapplika għal estenzjoni tal-perjodu ta' validità tal-kopja ċertifikata jew titlob kopja ċertifikata ġdida mill-awtorità emittenti.

Artikolu 71

Rettifika, modifika jew irtirar taċ-Ċertifikat

1. L-awtorità emittenti għandha, fuq talba ta' kwalunkwe persuna li turi interess legittimu jew *ex officio*, tirrettifika ċ-Ċertifikat fil-każ ta' żball klerikali.

2. L-awtorità emittenti għandha, fuq talba ta' kwalunkwe persuna li turi interess legittimu jew, fejn dan huwa possibbli taht il-liġi nazzjonali, *ex officio*, timmodifika jew tirtira ċ-Ċertifikat fejn ikun ġie stabbilit li ċ-Ċertifikat jew l-elementi individwali tiegħu mhumiex preċiżi.

3. L-awtorità emittenti għandha tinforma mingħajr dewmien lill-persuni kollha li jkunu nharġulhom kopji ċertifikati taċ-Ċertifikat skont l-Artikolu 70(1), bi kwalunkwe rettifika, modifika jew irtirar tiegħu.

Artikolu 72

Proċeduri ta' rimedju

1. Id-deċiżjonijiet mehudin mill-awtorità emittenti skont l-Artikolu 67 jistgħu jiġu kkontestati minn kwalunkwe persuna intitolata li tapplika għal Ċertifikat.

Id-deċiżjonijiet mehudin mill-awtorità emittenti skont l-Artikolu 71 u l-punt (a) tal-Artikolu 73(1) jistgħu jiġu kkontestati minn kwalunkwe persuna li turi interess legittimu.

Il-kontestazzjoni għandha tiġi pprezentata quddiem awtorità ġudizzjarja fl-Istat Membru tal-awtorità emittenti f'konformità mal-liġi ta' dak l-Istat.

2. Jekk, bhala riżultat ta' kontestazzjoni kif imsemmi fil-paragrafu 1, jiġi stabbilit li ċ-Ċertifikat li nħareġ mhuwiex preċiż, l-awtorità ġudizzjarja kompetenti għandha tirrettifika, timmodifika jew tirtira ċ-Ċertifikat jew tiżgura li l-awtorità emittenti tirrettifika, timmodifika jew tirtira ċ-Ċertifikat.

Jekk, bhala riżultat ta' kontestazzjoni kif imsemmi fil-paragrafu 1, jiġi stabbilit li r-rifjut li jinħareġ iċ-Ċertifikat ma kienx ġustifikat, l-awtorità ġudizzjarja kompetenti għandha toħroġ iċ-Ċertifikat jew tiżgura li l-awtorità emittenti tivvaluta l-każ mill-ġdid u tiegħu deċiżjoni ġdida.

Artikolu 73

Sospensjoni tal-effetti taċ-Ċertifikat

1. L-effetti taċ-Ċertifikat jistgħu jiġu sospizi:

(a) mill-awtorità emittenti, fuq it-talba ta' kwalunkwe persuna li turi interess legittimu, fl-istennija ta' modifika jew irtirar taċ-Ċertifikat skont l-Artikolu 71; jew

(b) mill-awtorità ġudizzjarja, fuq it-talba ta' kwalunkwe persuna intitolata li tikkontesta deċiżjoni mehuda mill-awtorità emittenti skont l-Artikolu 72, sakemm issir tali kontestazzjoni.

2. L-awtorità emittenti jew, skont il-każ, l-awtorità ġudizzjarja għandha mingħajr dewmien tinforma lill-persuni kollha li jkunu nharġulhom kopji ċertifikati taċ-Ċertifikat skont l-Artikolu 70(1) bi kwalunkwe sospensjoni tal-effetti taċ-Ċertifikat.

Matul is-sospensjoni tal-effetti taċ-Ċertifikat ma jistgħux jinħarġu aktar kopji ċertifikati taċ-Ċertifikat.

KAPITOLU VII

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI U FINALI

Artikolu 74

Leġiżlazzjoni u formalitajiet simili oħra

L-ebda legalizzazzjoni jew formalità simili oħra ma għandha tkun meħtieġa fir-rigward ta' dokumenti maħruġa fi Stat Membru fil-kuntest ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 75

Relazzjonijiet mal-konvenzjonijiet internazzjonali eżistenti

1. Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa l-applikazzjoni ta' konvenzjonijiet internazzjonali li għalihom Stat Membru wiehed jew aktar huma parti fiż-żmien tal-adozzjoni tar-Regolament u li jitrattaw kwistjonijiet koperti minn dan ir-Regolament.

B'mod partikolari, Stati Membri li huma Partijiet Kontraenti għall-Konvenzjoni tal-Aja tal-5 ta' Ottubru 1961 dwar il-Konflitti tal-Liġijiet Rigward l-Għamla tad-Dispożizzjonijiet Testamentarji għandhom ikomplu japplikaw id-dispożizzjonijiet ta' dik il-Konvenzjoni minflok l-Artikolu 27 ta' dan ir-Regolament fir-rigward tal-validità formali ta' testmenti u testmenti kongunti.

2. Irrispettivament mill-paragrafu 1, dan ir-Regolament għandu, bejn Stati Membri, ikollu preċedenza fuq konvenzjonijiet konklużi esklużivament bejn żewġ Stati Membri jew aktar sa fejn dawn il-konvenzjonijiet jikkoncernaw materji regolati minn dan ir-Regolament.

3. Dan ir-Regolament ma għandux jipprekludi l-applikazzjoni tal-Konvenzjoni tad-19 ta' Novembru 1934 bejn id-Danimarka, il-Finlandja, l-Islanda, in-Norveġja u l-Isvezja li jinkludi dispożizzjonijiet ta' dritt internazzjonali privat dwar suċċessjoni, testmenti u amministrazzjoni tal-patrimonju, kif rivedut mill-ftehim intergovernattiv bejn dawk l-Istati tal-1 ta' Ġunju 2012, mill-Istati Membri li huma parti għalih, dment li din tipprevedi għal:

(a) regoli dwar l-aspetti proċedurali tal-amministrazzjoni tal-patrimonju kif definit mill-Konvenzjoni u assistenza f'dak ir-rigward mill-awtoritajiet tal-Istati li huma Parti Kontraenti għall-Konvenzjoni; u

(b) proċeduri simplifikati u aktar mghaġġla għar-rikonoxximent u l-infurzar ta' deċiżjonijiet fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni.

Artikolu 76

Relazzjoni mar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1346/2000

Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa l-applikazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1346/2000 tad-29 ta' Mejju 2000 dwar proċedimenti ta' insolvenza ⁽¹⁾.

Artikolu 77

Informazzjoni disponibbli għall-pubbliku

L-Istati Membri għandhom, bil-ħsieb li l-informazzjoni ssir disponibbli għall-pubbliku fil-qafas tan-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew f'materji ċivili u kummerċjali, jipprovdu lill-Kummissjoni b'sommarju qasir tal-leġiżlazzjoni u l-proċeduri nazzjonali tagħhom li jirrigwardaw is-suċċessjoni, inkluża informazzjoni dwar it-tip ta' awtorità li għandha kompetenza fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni u informazzjoni dwar it-tip ta' awtorità kompetenti biex tirċievi dikjarazzjonijiet ta' aċċettazzjoni jew rinunza tas-suċċessjoni, ta' legat jew ta' sehem riżervat.

L-Istati Membri għandhom jipprovdu skedi informattivi li jelenkaw id-dokumenti u/jew l-informazzjoni kollha li normalment ikunu meħtieġa għall-finijiet ta' registrazzjoni ta' proprjetà immobbli li tinsab fit-territorju tagħhom.

L-Istati Membri għandhom iżommu l-informazzjoni permanentement aġġornata.

Artikolu 78

Informazzjoni dwar dettalji ta' kuntatt u proċeduri

1. Sas-16 ta' Jannar 2014, l-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni:

(a) l-isem u d-dettalji ta' kuntatt tal-qrati jew l-awtoritajiet kompetenti b'guriżdizzjoni biex jittrattaw applikazzjonijiet għal dikjarazzjoni ta' eżekutorjetà skont l-Artikolu 45(1) u appelli kontra deċiżjonijiet dwar tali applikazzjonijiet skont l-Artikolu 50(2);

(b) il-proċeduri ta' biex tiġi kkontestata d-deċiżjoni mogħtija fuq appell imsemmija fl-Artikolu 51;

(c) informazzjoni rilevanti rigward l-awtoritajiet kompetenti biex joħroġu ċ-Ċertifikat skont l-Artikolu 64; u

(d) il-proċeduri ta' rimedju msemmija fl-Artikolu 72.

L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar kwalunkwe bidla sussegwenti għal dik l-informazzjoni.

⁽¹⁾ ĠU L 160, 30.6.2000, p. 1.

2. Il-Kummissjoni għandha tippublika f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea l-informazzjoni kkomunikata skont il-paragrafu 1, bl-eċċezzjoni tal-indirizzi u dettalji ta' kuntatt oħra tal-qrati u l-awtoritajiet imsemmija fil-punt (a) tal-paragrafu 1.

3. Il-Kummissjoni għandha tagħmel l-informazzjoni kollha kkomunikata skont il-paragrafu 1 pubblikament disponibbli b'mezzi xierqa, b'mod partikolari bin-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew f'Materji Ċivili u Kummerċjali.

Artikolu 79

Stabbiliment u emendar sussegwenti tal-list li fiha l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 3(2)

1. Il-Kummissjoni, abbażi ta' notifiċi mill-Istati Membri, għandha tistabbilixxi l-lista tal-awtoritajiet u professjonisti legali oħrajn imsemmijin fl-Artikolu 3(2).

2. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar kwalunkwe bidliet sussegwenti għall-informazzjoni li tinsab f'dik il-lista. Il-Kummissjoni għandha temenda l-lista skont dan.

3. Il-Kummissjoni għandha tippublika l-lista u kwalunkwe emenda sussegwenti f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

4. Il-Kummissjoni għandha tagħmel pubblikament disponibbli l-informazzjoni kollha nnotifikata f'konformità mal-paragrafi 1 u 2 permezz ta' kwalunkwe mezz ieħor li jkun adatt, b'mod partikolari permezz tan-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew f'materji ċivili u kummerċjali.

Artikolu 80

Stabbiliment u emendar sussegwenti tal-attestazzjonijiet u l-formoli msemmija fl-Artikoli 46, 59, 60, 61, 65 u 67

Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jstabbilixxu u sussegwentement jemendaw l-attestazzjonijiet u l-formoli msemmija fl-Artikoli 46, 59, 60, 61, 65 u 67. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 81(2).

Artikolu 81

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn kumitat. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat fit-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 82

Revizjoni

Sa 18 ta' Awwissu 2025 il-Kummissjoni għandha tipprezenta lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew rapport dwar l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, inkluża evalwazzjoni ta' kwalunkwe problema Prattika li ltaqghet magħha fir-rigward ta' soluzzjonijiet barra l-qorti b'mod parallel ta' każijiet ta' suċċessjoni fi Stati Membri differenti jew soluzzjoni barra l-qorti fi Stat Membru wieħed effettwata b'mod parallel ma' soluzzjoni quddiem qorti fi Stat Membru ieħor. Ir-rapport għandu jkun akkumpanjat, fejn ikun il-każ, bi proposti għal emendi.

Artikolu 83

Dispożizzjonijiet transizzjonali

1. Dan ir-Regolament għandu japplika għas-suċċessjoni ta' persuni li mietu fi jew wara is-17 ta' Awwissu 2015.

2. Fejn id-deċedut ikun għażel il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni tiegħu qabel is-17 ta' Awwissu 2015, dik l-għażla għandha tkun valida jekk tissodisfa l-kondizzjonijiet stabbiliti fil-Kapitolu III jew jekk kienet valida fl-applikazzjoni tar-regoli tad-dritt internazzjonali privat fis-seħh, fil-mument meta tkun saret l-għażla, fl-Istat fejn id-deċedut kellu r-residenza abitwali tiegħu jew fi kwalunkwe wieħed mill-Istati li tiegħu kellu ċ-ċittadinanza.

3. Trasferiment *causa mortis* magħmul qabel is-17 ta' Awwissu 2015 għandu jkun ammissibbli u validu f'termini sostantivi u fir-rigward tal-forma jekk ikun jissodisfa l-kondizzjonijiet stabbiliti fil-Kapitolu III jew jekk huwa ammissibbli u validu f'termini sostantivi u fir-rigward tal-forma fl-applikazzjoni tar-regoli tad-dritt internazzjonali privat fis-seħh, fil-mument li fih ikun sar it-trasferiment, fl-Istat fejn id-deċedut kellu r-residenza abitwali tiegħu jew fi kwalunkwe wieħed mill-Istati li tiegħu kellu ċ-ċittadinanza jew fl-Istat Membru tal-awtorità li tkun qed tittratta s-suċċessjoni.

4. Jekk trasferiment *causa mortis* kien sar qabel is-17 ta' Awwissu 2015 skont il-liġi li l-mejjet ikun għażel skont dan ir-Regolament, dik il-liġi għandha titqies li ntgħazlet bhala l-liġi applikabbli għas-suċċessjoni.

*Artikolu 84***Dhul fis-seħh**

Dan ir-Regolament ghandu jidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Huwa ghandu japplika mis-17 ta' Awwissu 2015, hlief għall-Artikoli 77 u 78 li għandhom japplikaw mis-16 ta' Jannar 2014 u l-Artikoli 79, 80 u 81 li għandhom japplikaw mill-5 ta' Lulju 2012.

Dan ir-Regolament ghandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri skont it-Trattati.

Magħmul fi Strasburg, l-4 ta' Lulju 2012.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

M. SCHULZ

Għall-Kunsill

Il-President

A. D. MAVROYIANNIS
